nepriklausoma lietuva

1971 m. vasario 10 d. Nr. 1234

LE JOURNAL INDEPENDANT LITUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

Mr. J. Rugienius
19285 Beverlund Ave.
Detroit, Mich. 48
USA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

RINKIMAI IR PAVOJAI

Balandžio 25 d. bus rinkimai į KLB Krašto tarybą, pagal naujas taisykles. Bus renkama ne bendru sąrašu visai Kanadai, bet apylinkėmis.

Ligi šiol mažųjų apylinkių kandidatams patekti į Krašto tarybą buvo beveik neįmanoma. Naujos taisyklės suteikia galimybę ir mažųjų apylinkių rinktiems atstovams dalyvauti nariais mūsų seime, nutiesiančiame gaires lietuviškai veiklai.

Naujosios rinkimų taisyklės nustato kiekvienam organui aprėžtą laiką. Šių terminų nepaisant, galima susilaukti rimtų komplikacijų, pvz., kandidatų sąrašai, paduoti vėliau, negu 60 dienų prieš balsavimo datą, arba grąžinti vėliau, negu taisyklėmis yra leista, — laikomi nepaduotais. Anksčiau apylinkės galėdavo balsuoti už kitų kandidatus (bendrą sąrašą), o šį kartą pavėlavusios ir kandidatų neturinčios apylinkės visai iškrenta iš rinkimų. Krašto taryba gali būti išrinkta ne tik nepilnos, bet ir gana silpnos sudėties, o tai jau būtų lietuviškai veiklai labai žalingas reiškinys.

Tam išvengti siūloma rinkiminėms komisijoms iš anksto gerai perskaityti rinkimų taisykles ištisai (ne tik vieną tam momentui aktualų skyrių) ir tai, kas visuomenei žinotina, nedelsiant paskelbti skelbimų lentose. Visi turi griežtai prisilaikyti taisyklėmis ir Vyr. rinkimų komisijos nustatytų terminų. Kai viena instancija suvėluoja, tai dėl to ir kitos laiku nebegali reikalo atlikti. Čia kaip mašinoje — vienam rateliui sušlubavus, visa mašina sutrinka. Reikia stengtis viską atlikti galimai anksčiau, nelaukiant paskutinės termino dienos, nes prie dabartinio pašto tarnybos sutrikimo ir žiemos oro sąlygų suvėlavimas gali įvykti be dirbančiųjų kaltės. Lūkuiravimui laiko visai nėra.

Lietuviai sausio 30 d. demonstruoja už žmogaus teises Otavoje. Tarp lietuvių studentų viduryje stovi montrealietis H. Adomonis ir otavietė dr. M. Ramūnienė.

Nevienam gali ateiti mintis, kodėl rinkimų taisyklėse tiek daug laiko terminų. Todėl, kad priešingu atveju vieni suvėlavusieji gali padaryti kitų darbą neįmanomą. Tada gali sutrikti visas rinkimų aparatas. Norėta, kad ir skundų atveju nebūtų įklimpta akligatvyje ir kad jų procedūra būtų įmanoma ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai.

Kai kas siūlė tuos terminus ilginti, bet tai būtų dar nepraktiškiau. Ir prie dabartinių trumpų terminų Krašto valdyba turėjo suorganizuoti rinkimų aparatą tik atšventus Kalėdas, o tuos terminus pailginus, reikalą tektų pradėti prieškalėdiniame laikotarpyje. Tada rinkimų klausimas nebūtų populiarus, praktiškai nieko nebūtų atlikta, o tik įklimpta į sunkiai išbrendamas suvėlavimo komplikacijas.

Šiemet rinkimai vyksta balandžio 25 d. Nukėlus juos vėlesniam laikui, didžioji žmonių dalis liktų nebalsavus, nes, orui atšilus, daug kas stato ar remontuoja pastatus vasarvietėse ar kreipia dėmesį į kitus su vasara surištus reikalus ir nebesidomi visuomenine veikla arba kur nors išvažiuoja.

Nieko kito neliko, kaip tik sutikti su labai ribotu laiku, skirtu komisijoms, kandidatų siūlytojams ir kt. Apylinkės yra pratusios neskubėti, tačiau šį kartą suvėlavimas gali turėti rimtų pasekmių ir nuo jo reikia atsisakyti. Ką galima atlikti šiandien, to neatidėti rytojui.

Netinkamas kandidatų parinkimas nėra naujas, bet nuolat blogėjantis reiškinys. Krašto tarybos sesijose keliąs rimtą susirūpinimą.

Dažnai kandidatais parenkami asmenys dėl turimo titulo, užimamos vietos ar gražios išvaizdos, visai neatsižvelgiant į tai, ar jie turės užtenkamai pasišventimo ir galimybės pasiimtą reikalą lietuvybės naudai kuo geriausiai atlikti ir ar jie ryžis tam tikslui daryti stambias asmenines išlaidas.

Neretai primygtinai taip mėginama įkalbėti asmenį kandidatuoti: "Būk geras — sutik. Jei galėsi — nuvažiuosi į suvažiavimą, o jei bus nepatogu — galėsi nevažiuoti".

Iš tikrųjų negeistinas reiškinys, kada mūsų vyriausias organas renkasi tik vieną kartą metuose ir kai į jį iš kai kurių apylinkių dauguma rinktų atstovų nesiteikia atvykti. Dėl to viena ar kita apylinkė gali likti visai neatstovaujama, dėl to mūsų veiklos gyvybiniai klausimai gali būti neišspręsti, kadangi neįmanoma sudaryti reikalingą kvorumą kartais, neatvykus pareigūnams, ir visa sesija gali tapti iš dalies neveiksminga.

(Keliama į 2 psl.)

DIDESNĖ PRIKLAUSOMYBĖ

Okup. Lietuvoje vis mažėja skaičius vadinamųjų "respublikinių ministerijų". Pernai rudenį "sąjungine-respublikine" virto "Lietuvos TSR teisingumo ministerija", panašiai įvyko ir su "ministrų tarybos valstybiniu radijo ir televizijos komitetu".

1970 m. gruodžio mėn. Vilniuje posėdžiavus A. Tarybai, šioji atitinkamai pakeitė 45 ir 48 konstitucijos straipsnius. 48 str. dabar pažymėta, kad prie sąjunginių - respublikinių Lietuvos "ministerijų" priklauso aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo, baldų ir medžio apdirbimo pramonės, finansų, ganybos, kaimo statybos, kultūros, lengvosios pramonės, maisto pramonės, melioracijos ir vandens ūkio, mėsos ir pieno pramonės, miškų ūkio ir miško pramonės, statybos, sveikatos apsaugos, švietimo, teisingumo, užsienių reikalų, vidaus reikalų, žemės ūkio.

Vadinamųjų respublikinių ministerijų beliko penkios: automobilių transporto ir plentų, buitinio gyventojų aptarnavimo, komunalinio ūkio, socialinio aprūpinimo ir vietinės pramonės.

Buržuazinis smailgalis

Profesoriai, mokslininkai, Mokslų akademijos nariai ir kompartijos pareigūnai praeitųjų metų pabaigoje Vilniuje buvo sukviesti į vadinamąją "mokslinę-teorinę" konferenciją, kurią suruošė komjaunimo centro komitetas. Konferencijoje buvo nagrinėjamas poveikis, kurį "buržuazinė ideologija" turinti Lietuvos jaunimui. Pasak "Komjaunimo tiesos", "savo puolamosios veiklos smailgaliu buržuaziniai ideologai taiko į jaunąją kartą".

Lietuvos komjaunimo viršininkas V. Morkūnas skundėsi, kad Vakarų ideologai "siekia užkariauti mūsų jaunimo protus ir sielą". Istorijos mokslų kandidatas J. Aničas iškėlė, kad "reakciniai lietuvių emigrantai" nesigailį jėgų ir laiko "klastoti" ateistiniam auklėjimui. Jis nurodė į "klierikalinius nacionalistinius veikėjus", veikiančius knygomis, laikraščiais ir radijo laidomis.

Istorijos mokslų kandidatas A. Balsys, dėsto komunizmo idealų tariamą palaimą, pripažįsta laikinas nesėkmes ir teigia, kad būtų klaidinga neįvertinti tų antikomunizmo gaidų.

Jis priduria, kad tiems antikomunistams Vakaruose, esą, aktyviai talkininkauja "įvairių krypčių revizionistai, revoliucinio judėjimo atplaišos".

Kaip atidžiai sekamos Lietuvai skirtos Vakarų radijo transliacijos, parodė P. Beniušio pranešimas toje konferencijoje. Jis suskaičiavo, kad 1970 m. vien tik Vatikano radijo lietuviškoji programa transliavo 19 laidų, skirtų jaunimui.

Primenami St. Žymanto žodžiai, kad "kovos pagrindinis laukas yra pati Lietuva". Autorius ištisai cituoja Romos ir Vatikano radijo valandėlių pareiškimus ir savo išvadoje pripažįsta, kad, girdi, reakcija "gali suklaidinti žmones, kaip dabar ir siekia buržuazinės stotys". J. Aničas tose radijo laidose įžiūrėjo dar daugiau: jos, esą, klaidinančios viešąją nuomonę, nuodijančios tarptautinę atmosferą ir net antikomunizmo dvasia apdorojančios lietuvių emigrantus.

Du filosofijos mokslų kandidatai V. Lazutka ir A. Gaidys nebemini Vakarų radijo laidų poveikio, bet antikomunistinių puolimų ieško emigrantų leidžiamuose žurnaluose ar knygose. A. Gaidys religijos klausimu polemizuoja su filosofu J. Girniumi. Tuo tarpu V. Lazutka primena Vakaruose keliamus nacionalizmo bei rusifikacijos reiškinius. Jis puola Vak. Vokietijos leidžiamą "ACTA Baltica" ir JAV išeinančius "Aidų" ir "Metmenų" žurnalus. Juose nuolat spausdinami straipsniai apie Pabaltijo rusifikavimo mitą...

Faktas, kad tokią konferenciją aplamai buvo rasta reikalo Vilniuje sušaukti ir kad konferencijos pranešimai skelbiami Vilniaus spaudoje, rodo, kad išeivijos poveikis Lietuvos visuomenei yra didelis ir kelia komunistų susirūpinimą.

PADIDINTA TARYBA

JAV LB tarybos sesijoje, kuri sausio 16-17 d. vyko Philadelphijoje, buvo pakeisti JAV LB įstatai, šeštajai tarybai leidžiant savo narių skaičių pačiai nustatyti.

JAV LB taryba nutarė savo narių skaičių padidinti penkiais nariais: 3 iš New Yorko, 1 iš Connecticut-Hartford ir 1 iš New Jersey rinkiminės apygardos. Tokiu būdu į tarybą įėjo šie nauji nariai: G. Nutautaitė, R. Kezys, dr. I. Skeivys, V. Balčiūnas ir K. Jankūnas.

Dabar JAV LB tarybą sudaro 60 narių.

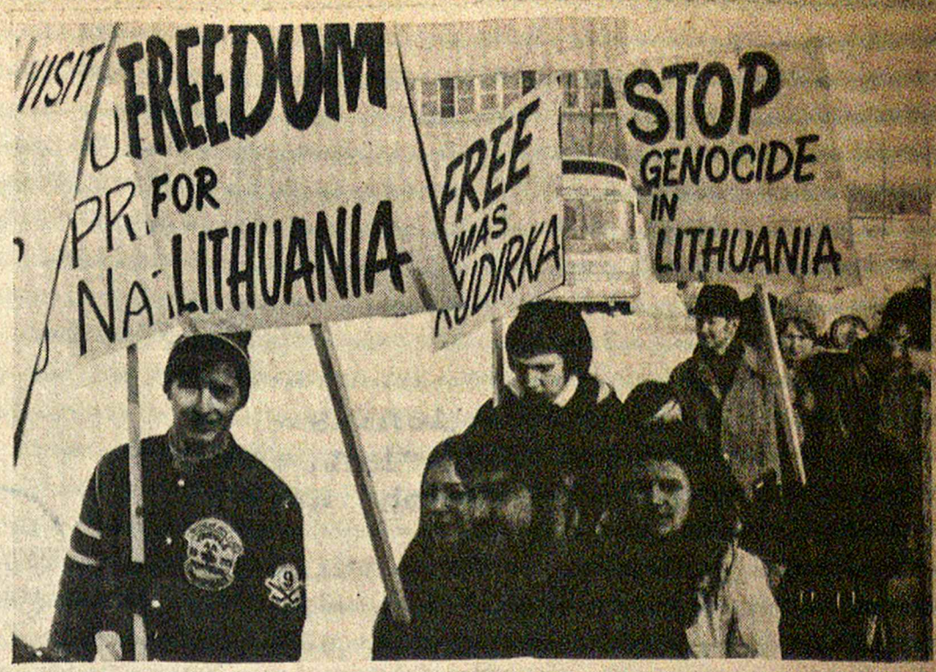

Montrealio lietuviai studentai demonstruoja Otavoje.
H. Adomonio nuotr.

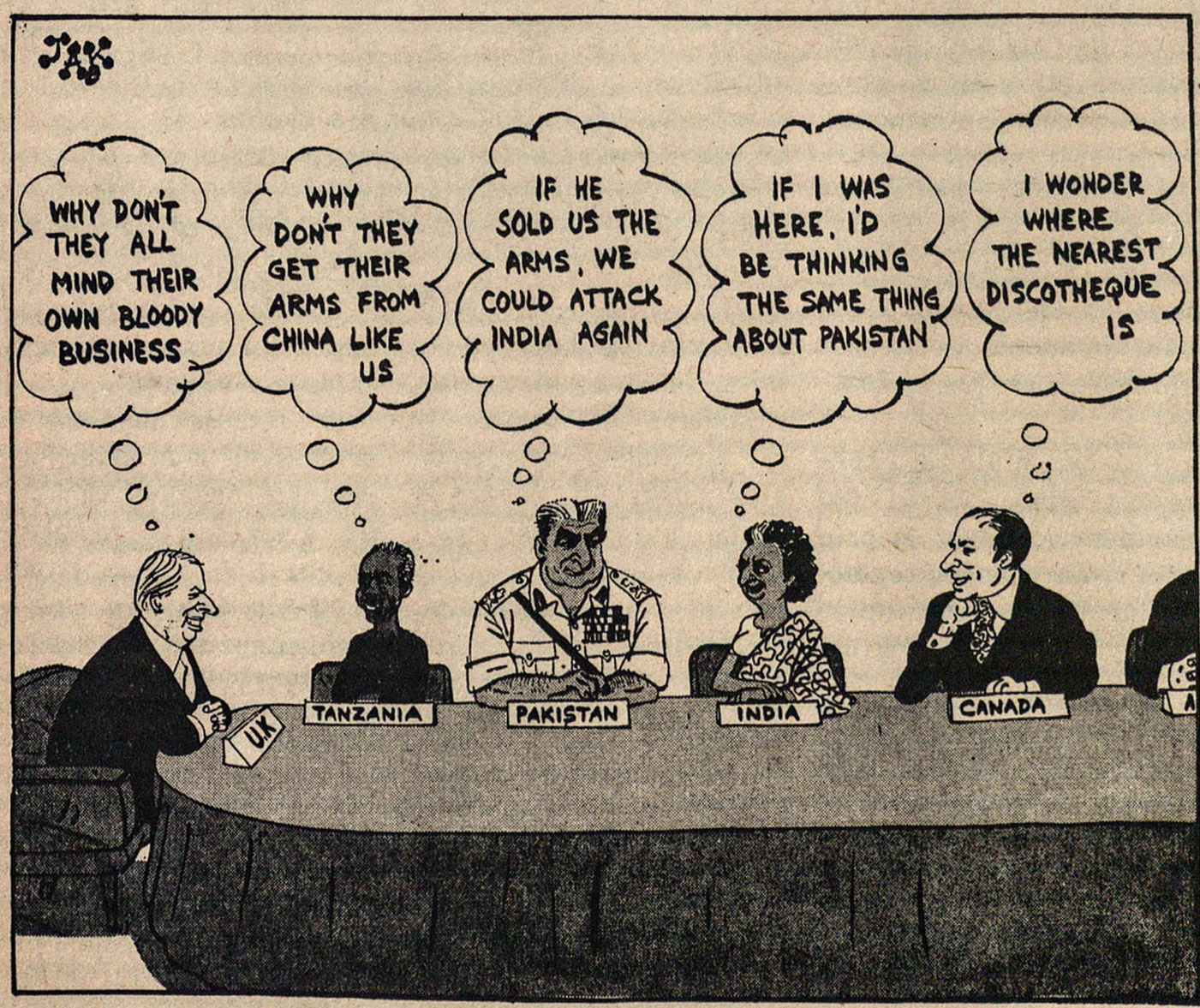

Šitaip Londono Daily Express karikatūristas įsivaizdavo Britų Bendruomenės konferenciją.

RINKIMAI IR PAVOJAI

(atkelta iš 1 psl.)

Suprantama, kad susirgęs atstovas negali sesijoje dalyvauti. Tokių gali pasitaikyti vienas kitas, bet ne keliolika. Daugumą kliūčių, tikrų ar įsivaizduojamų, galima iš anksto pramatyti, sakykim, iš Windsoro ar Hamiltono gali tekti vykti į Montrealį (ar atvirkščiai) ir dėl to turėti nemažas kelionės, viešbučio ir kitas išlaidas, kurios per trejetą metų gali siekti porą šimtų dolerių ar net daugiau. Ir vis iš asmeniškos kišenės, kadangi nei apylinkės nei Krašto valdyba tokių išlaidų padengti neįstengia. Todėl, jei ryžtamasi kandidatuoti, visa tai turėtina galvoje dabar, o ne tada, kada reiks vykti į suvažiavimą.

Nevykstantys ir darbu neprisidedantys atstovai yra tik žalingi: jei jie būtų nekandidatavę, jų vietoje gal būtų įėję asmenys, kurie Kr. tarybai būtų buvę naudingi. Neužtenka naudotis garbingu Kr. tarybos nario vardu, bet reikia aktyviai dalyvauti suvažiavimuose ir sutikti paimti vienas ar kitas prašomas pareigas, pareikalaujančias namaža laiko ir išlaidų.

Parenkant kandidatus, nepamirštinos jaunosios jėgos, bet taip pat neaplenktini ir seni patyrę ir nusipelnę vilkai, be kurių Kr. tarybos sesijos būtų neįmanomos.

Šis yra pirmas kartas, kada mažosios apylinkės gali ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai pasireikšti. Jei jos ir šį kartą neparodytų susidomėjimo, neišstatytų kandidatų ir aktyviai nedalyvautų rinkimuose, tai jos labai pakenktų pačios sau.

E. Daniliūnas

KRAŠTO VALDYBOS RINKIMAI

KLB Krašto tarybai išrinkti sudarytoji Vyr. rinkimų komisija pareigomis šitaip pasiskirstė: pirm. F. Senkus, vicepirm. S. Banelis, sekr. P. Kvedaras, nariai E. Stepaitienė ir S. Pusvaškis. Komisijos adresas: 1977 Dundas Str., W., Toronto 3, Ont.

Rinkimai vyks balandžio 25 d. Kandidatų sąrašai apylinkių rinkiminėms komisijoms turi būti pristatyti ne vėliau kaip vasario 23 d. Kandidatus siūlo ne mažiau kaip 10 siūlytojų — Kanados lietuvių, ne jaunesnių kaip 18 m. amžiaus. Siūlytojas gali pasirašyti tik vieną kandidatų sąrašą. Kandidatai gali kandidatuoti tik vienoje apylinkėje. Kandidatais negali būti rinkiminių organų nariai.

Skundai dėl kandidatų sąrašų KLB Garbės teismą pasiekti turi ne vėliau balandžio 14 d. Skundai dėl balsavimo apylinkėse ar užskaitymo aklamacijos būdu Garbės teismą turi pasiekti iki gegužės 2 d. Garbės teismo pirmininko Antano Gražio adresas: 5005 Jean Brillant, Montreal, Que.

PANORAMA

SIMOKAITIS EUROPOS TARYBOJE

Europos tarybos pilnaties posėdžiuose sausio 22 d., Strassbourge buvo svarstomos rekomendacijos dėl Hagoje pasirašytos tarptautinės aviacijos konvencijos apie neleistiną keleivinių lėktuvų grobimą. Pirmininkas O. Reverdin pranešė, jog ryšium su rekomendacijomis turės būti svarstomas ir naujausias sovietinio teismo sprendimas, kuriuo paskirta mirties bausmė lietuviui už pasikėsinimą pagrobti lėktuvą.

Po trumpos olando M. Piket kalbos šnekėjo turkas prof. M. Yalcon. Jis ilgiau sustojo prie Brazinskų bylos. Pranešė, jog sovietai darė didžiulį spaudimą, kad lietuviai tėvas ir sūnus Brazinskai būtų išduoti. Tačiau Turkijos apeliaciniai rūmai atmetė sovietų ir prokuroro reikalavimus. Kalbėtojo nuomone, negali būti laikoma nusikaltimu bėgti į laisvę iš totalitariškai valdomo krašto.

Sekantis kalbėtojas dr. Pittermann, Austrijos socialistų vadas ir Socialistų internacionalo pirmininkas, nurodė, kad lėktuvų grobimas yra baudžiamas veiksmas, tačiau jis prieštarauja ekstradicijos dėsniui. Tokiais atvejais netaikintina ypač mirties bausmė. Jis siūlė, kad dėl lietuvio Simokaičio nuteisimo mirti Europos taryba pareikštų tokį protestą, koks buvo pareikštas sovietų piliečių žydų byloje Leningrade. Pirmininkas O. Reverdin kalbėtojų siūlymui pritarė. Jis konstatavo, kad ir kiti nariai yra tos pačios nuomonės. Telegrama tą pačią dieną buvo pasiųsta Sovietų Sąjungos ministrui pirmininkui Kosyginui.

Sausio 21 ir 22 d. Strassbourge lankėsi Vokietijos Baltų tarybos gen. sekretorius dr. P. Karvelis. Jis palaikė ryšį ir informavo įtakingus Europos tarybos narius. Simokaičių reikalu telegramą Europos tarybos pilnaties pirmininkui O. Reverdin pasiuntė Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba.

Panašias telegramas VLB Kr. valdyba taip pat pasiuntė Vak. Vokietijos prezidentui, parlamento pirmininkui, užsienių reik. ministrui ir kt.

BAUSMĖ SUŠVELNINTA

Vasario 1 d. "N. Y. Times" plačioje Maskvos korespondento žinioje pažymėjo, kad apie bylą Vilniuje ligi sausio 31 d. nerašė sovietų spauda, neišskiriant nė Vilniaus partijos organo "Tiesos".

"N. Y. Times" atstovas teigia, kad jam nežinoma, kada Vilniaus "parlamento" prezidiumas pakeitė mirties nuosprendį Simokaičiui.

Vasario 1 d. spauda paskelbė papildomas UPI agentūros žinias. Nurodyta, kad A. Tarybos posėdis, kuriame bausmė buvo pakeista, įvykęs sausio 26 d., kad prašymas pasigailėti buvo įteiktas Simokaičio advokato be paties Vytauto žinios ir kad sovietų rezistencijos veikėjų Maskvoje žiniomis, Sov. Sąjungos Aukšč. Teismo delegacija buvo nuvykusi į Vilnių spręsti apeliacinį prašymą.

Taip pat patvirtinta sausio 31 d. televizijos skelbta žinia, kad lėktuvo pilotas buvo nuteistas, kaip bendrininkas, 15 metų kalėjimo bausme.

NEVEIKS KVEBEKE

Naujosios demokratų partijos veikėjai pareiškė, kad jų partija neveiks Kvebeko provincijos politikoje.

Vasario 19 d. bus NDP Kvebeko skyriaus susirinkimas, kuris, manoma, tokią laikyseną patvirtins.

SPAUDOS TARYBA

Kvebeko mieste buvo įsteigta Kvebeko spaudos taryba, kuri rūpinsis spaudos laisve, žurnalistine etika ir visuomenės teise būti informuotai. Tarybą sudaro žurnalistų, leidėjų ir televizijos atstovai.

Tai pirma tokia taryba Kanadoje.

AUTO NELAIMĖS

"Tiesa" paskelbė, kad Lietuvoje 1969 metais buvo arti trijų tūkstančių stambesnių nelaimingų atsitikimų su autovežimiais ar motociklais. Iš jų, daugiau kaip 600 įvyko dėl vairuotojo neblaivumo. Dėl to žuvo 135 žmonės ir 116 rimtai sužeistas. Su traktoriais apsiversta 63 kartus ir 45 atvejais traktorininkai buvo girti. Dėl girtų dviratininkų kaltės įvyko 56 nelaimingi atsitikimai, žuvo 17 žmonių, sužeisti 40. Dėl neblaivių pėsčiųjų įvyko 239 nelaimės, 57 žuvo, 190 sužeistų.

Nuotaika Nepriklausomosios spaudos baliuose visuomet puiki! Spaudos baliuje, kuris įvyks vasario 20 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, vakarą nuotaikingai paįvairins AV choro oktetas. Dainininkai baliui ruošia specialią pramoginę programą.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik $7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

CFMB RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, La Salle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

Windsor DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.

1205 Church Ave. Verdun, P.Q. Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoką. Vindsor yra moderni valykla, turinti 25 metų patirtį šiame darbe. Turinti įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą aptarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE

7635, boul. LASALLE

- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

366-7818

***

Tel. 365-3364

- Išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai

De La Verendrye Blvd.
LASALLE, QUÉBEC

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

IŠLAUKINĖ KRITIKA

Kiekvienas mokslas stumiamas į priekį per kūrybą ir josios kritiką. Tikrai suprasta kritika yra mokslo dalyko vertinimas, kur nurodomos jo teigiamos ir neigiamos pusės. Kritika, jei ji yra dalykinė ir objektyvios tiesos reikalavimų pagrįsta, kelia aikštėn mokslinės kūrybos trūkumus ir tuo paskatina tolimesnius tyrinėjimus.

Gera kritika naudinga patiems mokslinių veikalų autoriams, nes jie gali iš jos pasimokyti. Mokslo darbų autoriai turėtų tokios kritikos pageidauti ir laukti.

Mūsų kukliose mokslinio darbo sąlygose gera kritika retas dalykas. Dažnai naujai pasirodęs veikalas giriamas ar peikiamas bendrais žodžiais, be esmingesnio turinio nagrinėjimo. Tokia kritika ne ką skaitytojui duoda.

Kita silpnos kritikos rūšis, kada veikalas paviršutiniškai aprašomas, pvz., duodamos vien ištraukos ar atpasakojamas turinys. Tokia kritika tik supažindina skaitytoją su veikalo turiniu, bet jo nevertina. Tai nėra kritika tikriausia to žodžio prasme.

Blogiausia kritikos rūšis, kai liečiamas ne tiek pats kritikuojamas dalykas, bet koks pašalinis, prie jo pridurtas. Tokios kritikos pavyzdys yra Pr. Alšėno straipsnis "Lūkesčių neišpildęs tomas" NL 1230 nr., 1971.I.13. Kritika skirta pirmam Encyclopedia Lithuanica tomui.

Kad tokia kritika būtų sveikintina ir labai pageidaujama visuomenei ir ypač tolimensių tomų rengėjams, — negalėtų būti dviejų nuomonių. Gaila, kad iki šiol tas labai svarbus pradėtas leidinys mūsų spaudoje kai kur vien trumpai užsimintas. Niekas nepasistengė jo iš padugnių panagrinėti. Mūsų uolusis plunksnos darbininkas Pr. Alšėnas bus vienas pirmųjų prabilęs apie jį kiek plačiau.

Pr. Alšėno pasisakymas būtų sveikintinas, jei jis liestų, kas EL rašoma, atseit, būtų pakedentas jos turinys. Deja, to nėra. To vietoje rašėjas pakloja visą eilę vardų, kurių jis EL nerado.

Kas susipažinęs su didžiausiomis, garsiausiomis ir net visuotinėmis enciklopedijomis, tas patyrė, kad jose daug ko nerandama, kas šiaip mokslui žinoma. Net ir žymūs mokslininkai, pagarsėję mokslo darbais, nebūtinai figuruoja ir didelėse enciklopedijose. Visoms enciklopedijoms vis galima prikišti, kad jos to ir to neįdėjo.

Grįžtant prie EL, reikia pasakyti, kad joje jau per daug vardų ir ji yra daugiau biografijų rinkiniu. Tos biografijos mums šį tą pasako, bet svetimiems skaitytojams — beveik nieko. Gal būt, būtų geriau duoti kiek galima daugiau lituanistinių dalykų, biografijų vietoje. Paskiri asmenys galėtų būti paminėti, dėstant Lietuvą ir lietuvybę liečiančius dalykus. Pvz., Pr. Alšėno pasigendama G. Breichmanienė-Dumčiūtė galės būti gražiai paminėta ryšium su Gyvataru.

Jokia enciklopedija, kaip ir joks mokslas neišsiverčia be atrankos. Tikrovė per daug sudėtinga, per daug gili, per plati ir jos gelmės nepasiekiamos. Kai ji stengiamasi moksliškai apdoroti, ji būtinai schematizuojama, "suprastinama", įspraudžiama į tam tikrus rėmus. Kas netelpa ar netinka į rėmus — praleidžiama.

EL irgi turi daryti atranką, kai visą raidyną turį įsprausti į 6 tomus. Šiame pirmame tome redaktorius dar per daug išsiplėtė kaip dalykais (vardais), taip ir straipsnių apimtimi. Kituose tomuose turės būti mažinama ir trumpinama.

Ką dėti ir ką praleisti — tai jau redaktoriaus ir bendradarbių reikalas. Nėra priemonių atsiklausti plačiosios visuomenės ir todėl turi būti palikta jų diskrecijai. Jeigu, sakysime, EL būtų surašyti Pr. Alšėno siūlomi vardai, tada būtų reikėję praleisti įdėtieji, nes visiems vietos nebuvo. Ar nebūtų tada atsiradę protestantų dėl šiųjų praleistųjų?

Aplamai, kritikuoti enciklopediją, kad joje "to ir to nėra", netinka. Tai ne dalykiška kritika, nes neliečia jos turinio. Ji šauna pro šalį ir yra išlaukinė kritika.

J. Jakštas

NE AMERIKOJE APLAMAI

Pagaliau pasidariau populiarus: mano pavardė NL puslapiuose, tur būt, dažniau linksniuojama, negu Simo Kudirkos.

Smagu, žinoma, kad tautiečiai taip domisi mano rašiniais, nors ir pabara, kai parašau ne taip, kaip jiems patiktų. Juk sunku visiems įtikti, o, be to, ir prie geriausių norų tai būtų neįmanoma padaryti.

Tų kritikų vis dėlto nėra jau taip daug, kaip galėtų atrodyti. Paprastai rašo ir pabara tie, kuriems nepataikai į jų jausmų stygelę, o tie, kuriems pataikai, — patenkinti skaito ir tyli...

Kvebeke per metus pagaminama nuo 6 iki 8 milijonu svarų geltonojo tabako. Daugiausia tabako auginama l'Assomption, Montcalm, Joliette, Berthier, Saint-Maurice, Champlain ir Pontiac apylinkėse. OIPQ nuotraukose rūšiuojamas tabako derlius.

Keating FORD Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE., VERDUN, QUE.
PINTO
MAVERICK
TORINO
TEL: 769-8831
Namų 366-2548
Sales Manager
Leo Gureckas
FORD
Nauji ir naudoti automobiliai garantuoti nuo 1 iki 5 metų

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE
***
TEL. 366-7281
****
• Atliekami mechaniniai darbai
• Išores taisymas ir dažymas
• Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius
366-0330
140 - 2e AVENUE LASALLE
• Sildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
• Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
• Visi įkainavimai neapmokami.

Nebuvo didelio reikalo reaguoti anksčiau į man taikytą kritiką, bet kai NL sausio 20 d. numeryje prabilo daktaro laipsniu pasipuošęs tautietis, nebegaliu tylėti, ypač redakcijos pastaboje paskaičius, kad jis yra žinomas ir kaip laikraštininkas-publicistas. Jo rašinys man, deja, nepaliko tokio įspūdžio.

Tokia profesija, tegu ir šalutinė, vis dėlto uždeda ir tam tikrus varžtus bei įsipareigojimus. Kaip chirurgas negali laisvai peiliu švaistytis prie ligonio, taip ir laikraštininkas negali rašalu taškytis, kaip jam ant seilės užeina. Ta prasme dr. B. Matulionio rašinys mane nuteikė liūdnai.

Jis cituoja šį mano pasakymą: "Jeigu kas mane paklaustų, kur tų laisvių daugiau, man nebūtų lengva atsakyti". Į šį mano pasakymą jis įterpė tokį savo paaiškinimą: "atseit, okupuotoje Lietuvoje, ar čionai, Amerikoje".

Jis mane neteisingai suprato arba gal ir tyčia taip interpretuoja mano posakį, tikslu mane sudoroti. Jokiu būdu neturėjau galvoje Amerikoje aplamai, bet tik Amerikos lietuvių tarpe praktikuojamas "laisves". Apie pačią Ameriką esu visiškai priešingos nuomonės. Aš ją kaip tik vertinu kaip visokių laisvių simbolį. Trumpas mano pasisakymas ta prasme buvo išspausdintas ir NL sausio 6 d. numeryje.

Kiek tai liečia Amerikos lietuvių tarpe dažnai praktikuojamas "laisves", ir šiandieną galėčiau pakartoti savo 1970 m. rugsėjo 30 d. NL išspausdintą nuomonę. Galėčiau nurodyti šimtą pavyzdžių, iš kurių būtų aišku, kad lietuvių išeivių tarpe dažnai nėra skaitomasi su žmogiškumu, individui nepripažįstama teisė turėti nuomonę, skirtingą nuo "oficialiosios". Žodžiu, čia neretai vyksta komunistų ir laukinių kraštuose praktikuojamas dvasinis teroras.

Juk ir dr. B. Matulionis jam nepriimtinas mintis rašiusįjį vadina "politiniu neišmanėliu", "ištreniruotu provokatoriumi", "išsigimėliu", "kliedėjimų ir politinių svaičiojimų" autoriumi...

Žinoma, už tokius išsireiškimus galima būtų traukti teismo atsakomybėn, tačiau dabar panašūs išsišokimai jau darosi juokingi, dėl jų nebeverta jaudintis. Gal tik terorizuojamojo šeimai ir artimiesiems pridaroma nereikalingų nemalonumų, tačiau padėtis jau gerokai išsilygino ir pasidarė normalesnė, negu buvo prieš penketą ar daugiau metų.

Vis dėlto jaučiuosi laimingas, kad gyvenu demokratinėje Amerikoje.

Ed. Šulaitis

CITATOS

BALTI IR RAUDONI SIŪLAI

"Laiškų lietuviams" redaktorius Juozas Vaišnys pirmojo š. m. numerio vedamajame, be kita ko, ir taip rašo:

"Štai praėjusį rudenį Tabor Farmoje buvo žurnalistų ir spaudos atstovų suvažiavimas. Kurie ten buvo, labai gerai prisimena, kokio lygio buvo kai kurios diskusijos. Po V. Volerto ir V. Rastenio kalbų nebuvo atkreiptas dėmesys į jų pasakytas pagrindines mintis, bet pirmasis buvo smarkiai puolamas, kad savo kalboje paminėjo Leniną, o antrasis — kad paminėjo rusišką patarlę. Tad po to, kalbėdamas tas pats V. Rastenis, ir norėdamas pasakyti, kad "ta mintis eina lyg raudonu siūlu", tuoj susigriebė ir humoristiškai pasitaisė:

" — O, atsiprašau, — jis juokavo, — buvau užmiršęs, kad žodžio "raudonas" negalima vartoti, tad norėjau pasakyti, kad ta mintis eina lyg baltu siūlu...

"Žinoma, daugelis susirinkusiųjų pradėjo juoktis ir ploti. Argi tikrai ne juokinga? Taip, yra juokinga, bet kartu ir liūdna, kad dabar, kai yra tiek svarbių klausimų, kai mūsų visų vieninga veikla yra taip reikalinga, mes savo diskusijomis ir savo elgesiu tesugebame sukarikatūrinti patys save, savo mintis ir savo veiklą".

PAŠTO STREIKAS

Prasidėjo pašto tarnautojų streikas Didž. Britanijoje. Dėl to ir Kanados telegramų bendrovės nebepriima telegramų į Britaniją.

NUOSTOLINGI GELEŽINKELIAI

Kanados transporto komisija pranešė, kad Kanados Pacifiko geležinkelių bendrovės transkontinentaliniai keleiviniai traukiniai 1968 m. davė 15 milijonų dol. nuostolių. Transporto komisija pakels kelių ir oreivybės mokesčius, kuriais dengs geležinkelių nuostolius.

Montrealio - Toronto modernieji turbo traukiniai sugedo ir praeitą savaitę nekursavo.

ESPERANTO KURSAI

Esperanto klube, veikiančiame prof. sąjungų kultūros rūmuose, 1970 m. rudenį pradėjo veikti trijų mėnesių esperanto kalbos kursai. Juos lanko apie 50 žmonių. Be to, apie 60 studentų lanko esperanto kalbos užsiėmimus prie jaunimo esperanto kalbos klubo "Juneco".

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.
M. Krauza
10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203
• TAISOME IR DAŽOME AUTO-MASINAS.
• ESAME SPECIALISTAI MOTORINIŲ ROGIŲ
SAV. G. DESROCHERS

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q. — ILLE BIZARD, P.Q.
601 St. Jean Road. — 459 Cheerier Street.
Tel. 695-3883 — Tel. 626-5175
• Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinų remontai.
• Degalai, tepalai, padangos ir kt.
• Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir viso kt.
7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

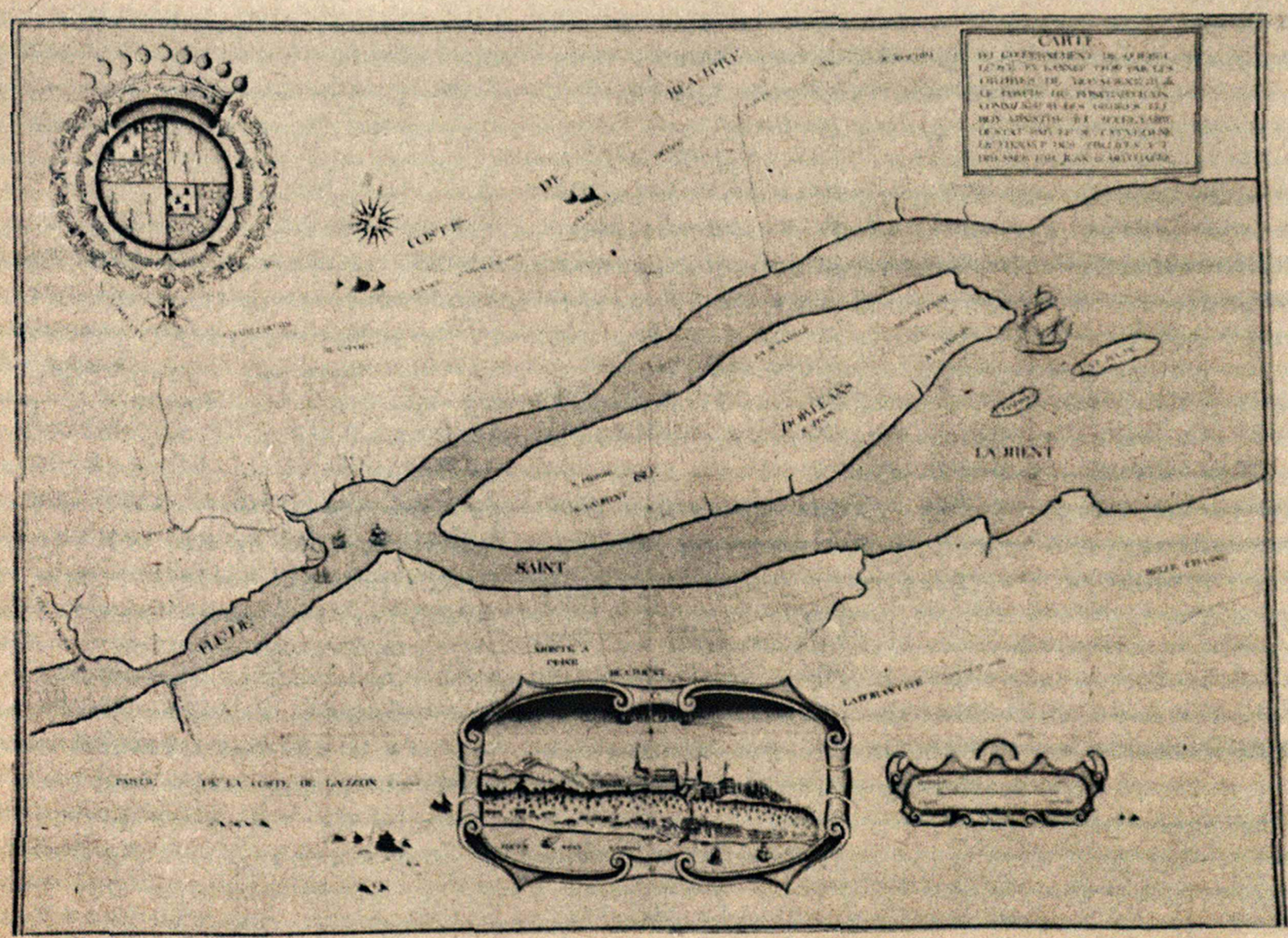

Seniausias Naujosios Prancūzijos žemėlapis, darytas 1709 metais, vaizduoja dabartinio Kvebeko miesto apylinkes prie Šv. Lauryno upės.

Van Gogh

TARP GENIJAUS IR IŠSĄMONĖJIMO

Keista, bet apie van Gogha daugumas žmonių žino tai, kad jis nusipiovė savo ausį ir padovanojo ją vienai kekšei. Šitas jo aktas nėra labai svarbus jo gyvenimo eigoje, bet pritemdo visą dailininko gyvenimo raidą. Žvilgterėkime į tą nelaimingą žmogų, kuris nusipiovė savo ausį.

Vincentas van Goghas miręs vos 37 m. amžiaus, 1890 m. turėjo labai trumpą dailininko karjerą – tik apie 10 metų. Bet jis buvo labai produktingas. Jis paliko apie 1700 kūrinių. Per visą savo gyvenimą jis pardavė tiktai vieną paveikslą už maždaug 80 dolerių.

Neskaitant Rembrandto, joks menininkas nepadarė tiek daug autoportretų – apie 40, – kaip van Goghas. Jo peisažai, figūros ir kiti paveikslai taip pat yra savotiški autoportretai.

Savo amžininkų van Goghas buvo laikomas užsispyrusiu keistuoliu. Dabar jis pradedamas laikyti savotišku herojumi. Ypač šiais laikais, kada individualybei pasireikšti taip sunku, jis laikomas pirmaeiliu kovotoju prieš establišmentą.

Van Goghas gimė 1853 m. GrootZundert miestely, Šiaurės Brabanto provincijoje, Olandijoje. Jo tėvas buvo vienos mažos Olandų evangelikų reformatų bažnyčios pastorius.

Būdamas 16 m. amžiaus, jis apleido mokyklą, turbūt, dėl finansinių sumetimų. Jis gavo darbo Haagoje vienoje paveikslų reprodukcijų įmonėje. 20 m. amžiaus jis buvo perkeltas į tos firmos skyrių Londone. Gyvendamas Londone Vincentas įsimylėjo į savo šeimininko dukterį Ursulą, kai jo meilė buvo atmesta, jis pradėjo būti neramus, daug skaitė bibliją ir sugalvojo būti pastorium. Jau tuo laikotarpiu žmonės jį pradėjo vadinti keistuoliu.

Grįžęs į Olandiją, van Goghas pradėjo ruoštis kunigystei. Bet dėl lotynų ir graikų kalbų nemokėjimo jis nebaigė mokslo ir buvo paskirtas vienos misijos paprastu pamokslininku angliakasių miestelyje Belgijoje. Tenai jis uždirbo tik apie 10 dolerių į mėnesį, ir gyveno urve, misdamas vien duona, nes savo visą mažą turtą buvo atidavęs neturtingiesiems angliakasiams.

Tais laikais jis jau pradėjo piešti angliakasius ir darbininkus. Misijos vadovai sužinojo, kaip jis gyveno, ir atleido iš tarnybos. Jis išvyko į Paryžių 1886 m. Ten jis susitiko daug žinomų menininkų, kaip Gaugain, Degas, Pissaro ir Toulouse-Lautrec. Pissaro išaiškino Vincentui impresionistinę tapybą ir spalvų sudėtį.

Vincentas pradėjo tapyti spalvuotus šviesius paveikslus, panašiai impresionistams.

Paryžiuje Vincentas išlaisvino savo paletę nuo tamsių ir žemiškų spalvų, kurias jis vartojo ankstyvesniuose darbuose Olandijoje. Jis įgudo technikoje, išgaudamas šviesos ir šešėlių žaidimą. Pradėjo tapyti portretus, gėles ir peisažus, vietoje darbininkų ir žemdirbių. Per du metus Paryžiuj Vincentas nutapė 200 paveikslų.

Paryžius davė van Goghui daug kūrybinių jėgų, bet Paryžiaus linksmybės nepakeitė van Gogho asmenybės. Jis atvažiavo iš Olandijos su keistais charakterio bruožais, kurie pasiliko iki jo gyvenimo pabaigos.

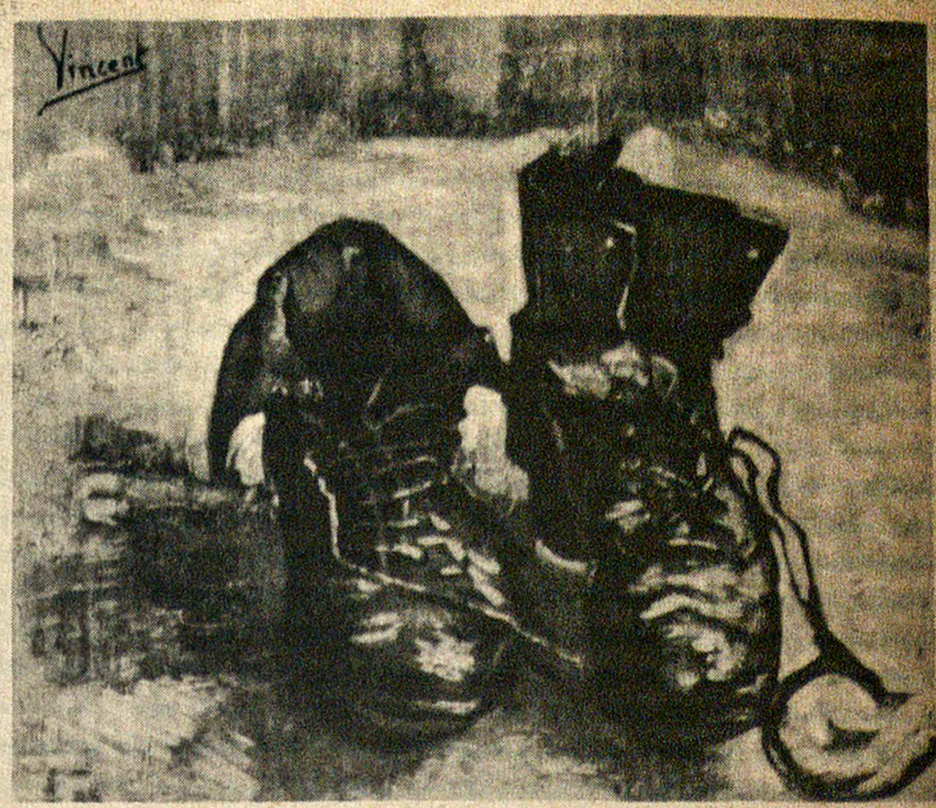

Vincent van Gogh — Batai

Būdamas nervuotas ir persidirbęs, jis pradėjo daug gerti ir ginčytis su savo broliu Theo, kuris jį visą laiką globojo.

Vincentas sugalvojo su savo draugu tapytoju Paul Gauguin vykti į Arles ir tenai laisvoje pietų Prancūzijos saulėje tapyti.

Van Goghas buvo nustebęs pietų Prancūzijos spalvingumu. Laukai buvo žali augančiais javais, šviesiai mėlynas dangus buvo gilus ir platus, saulė visą tą žemę padarė vibruotą su turtingais ir subtiliais atspalviais. Nenuostabu, kad šita atmosfera van Gogha paveikė.

Jis per 15 mėnesių sukūrė 200 paveikslų ir daug škicų. Daug tų paveikslų yra tikri šedevrai, kuriuose atsispindi šviesa, spalva ir energija. Van Goghas mėgino žmonių meilę išreikšti dviejų komplimentarinių spalvų jungtimi, jas maišydamas ir derindamas į naujus paslaptingus tonus.

Vienas iš jo žinomiausių kūrinių yra "Saulėgrąžos", kur išryškėja šiluma. Jo Arles laikų kūryba van Gogha padarė dailės milžinu, bet įtemptas darbas

al. gimanto skiltis

EISMO NELAIMĖS LIETUVOJE

Nepaprastai greitai augant autovežimių skaičiui, net ir šiame kontinente, kur kelių tinklas yra gana gausus ir vis intensyviau plečiamas, gerinamas, jau pradedama dejuoti, kad naujų kelių statyba ir esamų platinimas bei tobulinimas, toli gražu atsilieka nuo gausėjančio automobilių skaičiaus.

Patys matome ir jaučiame, kad vis sunkiau rasti gatvėje vietą autovežimio pasistatymui, vis dažniau esame įvelti į judėjimo kamšatį, neretai kelyje kur nors įstrigame vien tik dėl to, kad automobilių srautas yra perdidelis esamiems keliams.

Po truputį panaši padėtis išgyvenama ir Sovietijoje, neaplenkiant nė Lietuvos. Žinotina, kad Lietuva po Gruzijos visoje Sovietijoje užima antrą vietą autovežimių gausumu. Ir sovietinamos Lietuvos spaudoje teko matyti pasisakymų, kad džiaugiasi, jog tas italų pastatytas lengvųjų autovežimių fabrikas pagaliau pradėjo išleisti savo pirmąją produkciją.

Guodžiamasi, kad palengvės automobilių įsigijimo problema. Mažiukai tie automobiliukai, bet tenykštėmis salygomis džiaugiamasi ir tuo. Žinant aukštus autovežimio išlaikymo ir taisymo kaštus, be abejo, reikia sutikti, kad ir tokio tipo automobiliai visvien dar yra prabanga, toli gražu ne kiekvienam įkandama.

Didėjant auto transportui tiek Sovietijoje, tiek ir Lietuvoje, aišku, didėja ir kelių problema. Jų nepakanka, planuojami nauji, platinami seni.

Besilankiusieji sovietinamoje Lietuvoje pasakoja, kad visa eilė plentų, padengti juodaja danga-asfaltu, gana patogūs važiuoti, bet, nelaimei, gerokai siauri. Gerų kelių aiškiai nepakanka, o ką jau bekalbėti apie kasdien didėjantį eismą. Su tuo kyla ir visos eismo problemos, kurias kasdien matome ir išgyvename čia: neatsargumas, neblaivūs vairuotojai, perdidelis greitis ir t.t. Tuo pačiu vis gausėja auto avarijos ir su tuo susiiję nelaimingi atsitikimai.

Tos rūšies statistika Sovietijoje yra slepiama, tad tik retesniais atvejais galima rasti vieną kitą žinutę apie esamą padėtį. Sovietinamoje Lietuvoje leidžiamas toks laikraštis "Kalba Vilnius" — kažkas panašaus į čia paplitusį "TV Guide", — kuriame spausdinamos radijo ir TV programos, kartu palikta vietos ir įvairiems lengvesnio turinio savaitgalio pasiskaitymams. Š. m. 35 numeryje ten buvo rašinys, vardu "Avarijos, avarijos", kuriame duota ir šiek tiek duomenų, pagal kuriuos sprendžiant, Lietuvoje auto avarijų skaičius yra didelis, susirūpinimą keliąs.

Štai, per pirmuosius šių metų aštuonis mėnesius įvyko 2637 avarijos. Per jas žuvo 359 žmonės ir 2657 buvo sužaloti. Net 565 vairuotojai sėdo už vairo girti. Nuo 1971 m. sausio 1 d. miestų gatvėse ir keliuose, esančiuose gyvenvietėse, atsižvelgiant į eismo pobūdį ir kelio sankryžas, važiavimo greitis bus leidžiamas iki 80 km per val. Be to, per šių metų aštuonis mėnesius Lietuvoje užregistruoti 576 eismo taisyklių pažeidimai, kurių metu žuvo 67 žmonės ir 485 buvo sužaloti.

Ši statistika rodo, kad sovietinamoje Lietuvoje avarijų skaičius didėja ir su jomis kovoti turės būti pritaikytos tos pačios priemonės, kurios naudojamos Vakaruose.

jį privedė prie fizinio ir emocinio išsisėmimo.

Van Gogho sunkus darbas po Arles saule paveikė jo nervus. Jis mėgino nužudyti su skustuvu savo draugą Gauguiną ir pats nusipiovė ausį. Brolio Théo patarimu, jis buvo paguldytas Saint-Remy beprotnamyje netoli Arles. Ligoninėje tarp atakų jis tapė apylinkės peisažus. Tie paveikslai, kuriuos jis nupiešė beprotnamyj, nėra išsąmonėjusio žmogaus darbai, bet labai spalvingi, laisvi linijose ir labai ekspresyvūs.

1890 m. vasaros pradžioje van Goghas apsigyveno Anvers-Sur-Oise mieste netoli Paryžiaus, su vienu daktaru, kuris jį prižiūrėjo. Toje vietoje jis išeikvojo paskutinę kūrybinę energiją, per du mėnesius nutapydamas 60 paveikslų.

Kada jo energija galutinai išsisėmė, Vincentas nuėjo į kiemą ir peršovė savo pilvą. Greitai nemirė, dar turėjo energijos pareiti namo ir atsigulti į lovą. Išgyveno dar 36 valandas. Per tą laiką jo brolis Theo buvo pakviestas iš Paryžiaus. Vincentas pasakė: "Neverk, padariau tai, kas visiems geriausia" ....

Taip mirė vienas didžiųjų pasaulio dailininkų.

R. B. Keturka

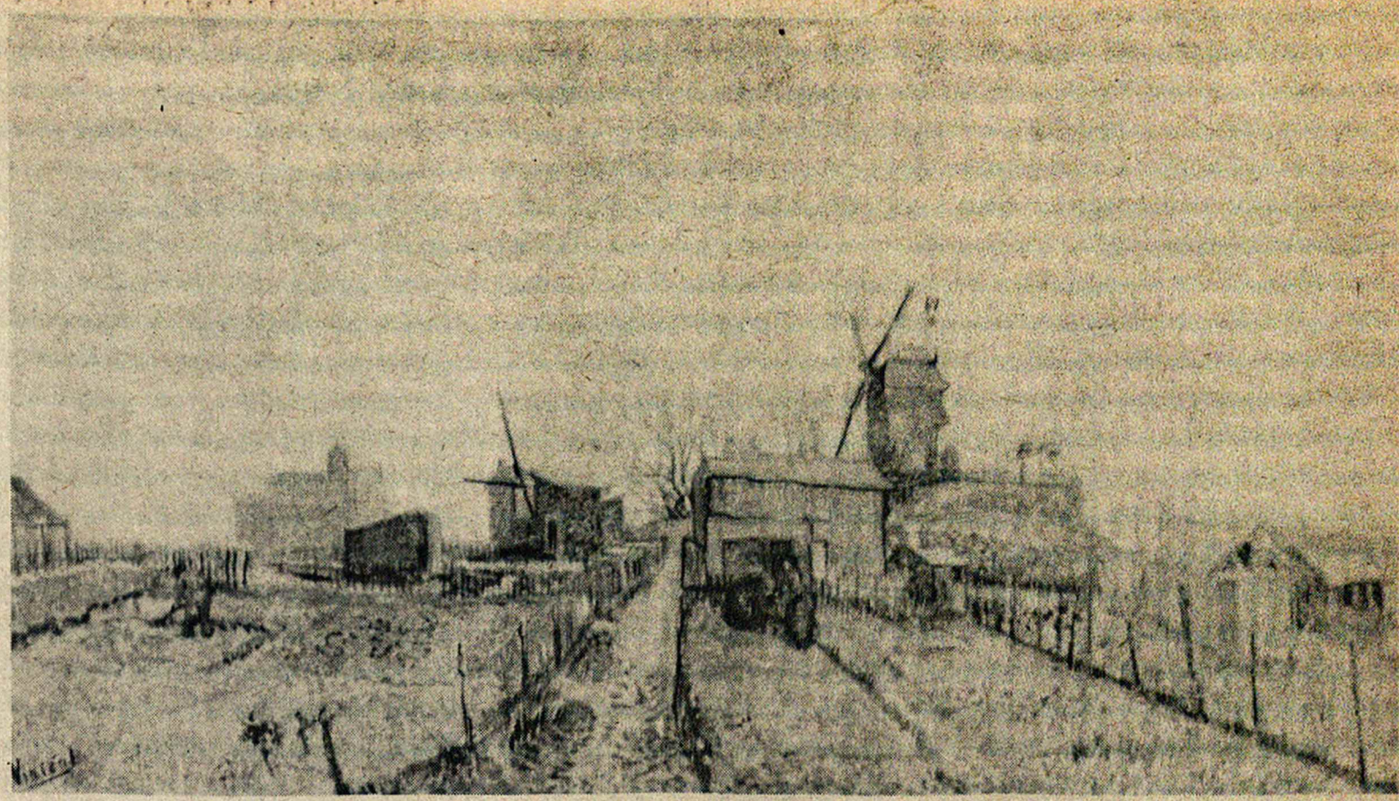

Vincent van Gogh: Montmartro sodai žiema (1887).

A. Valucko drožinys: "Senatvė ir vaikystė".

ŠVIETIMAS GRIUVĖSIUOSE

Lietuvių Švietimas Vokietijoje. Red. Vinc. Liulevičius. Išleido Kultūrai remti draugija. Chicago, 1969. 640 psl.

Mūsų enciklopedinė literatūra 1969 m. padaugėjo dar viena liuksusine knyga, kurioje apžvelgiamas lietuvių švietimas Vokietijoje. Gausūs švietimo vadovų reportažai, mokinių bei mokytojų nuotraukos, žemėlapis su išbarstytų stovyklų vietovardžiais — visa tai susijungia į bendrą sunkaus laikotarpio panoramą 1944-1950 m., kai rūsiuose, kareivinių garažuose ir griuvėsiuose vyko švietimo darbas.

Knygos reikšmė visokeriopa: istorinėje medžiagoje atsiskleidžia pasišventimo faktai ir, anot Vaižganto, lietuvių "sielos mechanikos" veržlumas. Apžvalga suskirstyta į keturius sektorius: darželiai, pradžios mokyklos, progimnazijos bei gimnazijos, specialios mokyklos ir kursai. Priede trumpai su iliustracijomis aprašomas ir lietuvių švietimas Austrijoje. Kiekvienas, iš ano laikmečio atkeliavęs į dabartį, suras knygoje praeities ir savo patirties dalelę.

Veikalo redaktorius Vincentas Liulevičius įvade sako: "Šio leidinio tikslas — kad buvusieji mokiniai, dabar jau tėvai, galėtų palikti savo vaikams liudijimą, kokiose sąlygose jie mokėsi, kad liktų dokumentas, kaip sunkiose sąlygose dirbo pasišventėliai mokytojai".

O pasišventimo iš tiesų buvo daug. Antai, Eichstaetto-Rebdorfo mokyklos vedėjas K. Pažėra pasakoja: "Darželio kambarys buvo toks mažas, kad vaikai vaikščiodami susidurdavo vienas su kitu... Apie žaidimų pravedimą negalima buvo nė galvoti".

Ansbacho progimnazijos direktorius Pr. Pauliukonis rašo: "Ilgai teko dirbti klasėse be langų. Spalio mėn. iš ryto jau būdavo gerokai šalta... Lietaus lašai tekšnodavo iki klasės vidurio, tačiau nei mokiniai, nei mokytojai darbo nuotaikos nepametė".

Iš Petro Griškelio sužinome, kaip vieną kareivinių kalėjimo rūsį jaunimas pavertė pedagoginių kursų kambariu. "Rūsyje sudėjo langus, kuriuos rado miesto griuvėsiuose, įdėjo duris. Vietoj suolų atsinešė dėžes nuo maisto ir kitų daiktų, ant kurių sėdėjo ir rašė".

Su mokykliniais reikmenimis buvo visai blogai. Kempteno mokykloje darbas pradėtas tik su 8 pieštukais, be knygų, sąsiuvinių, popieriaus. Kreidą pavadavo sudaužyto gipso stovylėlių gabalai. Dažnai apie minimalų mokytojo atlyginimą nė nesvajota. Bamberge UNRRA pradžioje mokėjo cigaretėmis. "Prisimenu, kad mano pirmoji alga buvo 2 cigarečių pokeliai ir 8 palaidos cigaretės", pasakoja Antanas Skudzinskas.

Iš linksmesnių epizodų minėtinos kautynės su lenkais Ansbacho pradžios mokyklos kambaryje. J. Laukaitis vaizdžiai pasakoja, kaip lenkai, dėl vietos stokos neįsileisti į pasilinksminimą, nutarė lietuviams atkeršyti. "Už poros minučių pamačiau atbėgant koridoriais apie 60 ginkluotų peiliais ir geležinėmis lovų kojomis įsiutusių lenkų". Prasidėjo kova. Didelių sužalojimų nebuvo, bet nuostoliai: "Dalis klasės be grindų, suolai be kojų, du stalai nulaužytom kojom, rašomoji lenta vidury aslos, o durys suspardytos į lentgalius". Ir kas turėjo viską sutaisyti? Pats pasišventėlis mokytojas J. Laukaitis. "Kitą dieną su kirviu ir plaktuku apsiginklavęs, ėmiausi remontuoti mokyklos patalpą".

Gana įdomi yra knygos ketvirtoji dalis, duodanti specialinių mokyklų ir kursų vaizdą. Apžvelgiamas Baltijos Universitetas Hamburge su puikia

(Keliama į 8 psl.)

Sunku būti broliu

Prieš 10 metų, kai dr. kun. F. Jucevičius buvo paklaustas, ar verta tapti klebonu lietuviškojoje Šv. Kazimiero parapijoje, kai galėjo dirbti mokslinį darbą universitete, kun. dr. F. Jucevičius atsakė: "Ne tik verta, bet ir noriu. Noriu tiesiogiai bendrauti su lietuviais".

Tada jis jau turėjo keleriu metų praktiškos patirties, kelerius metus buvo kapelionu prancūziškoje mergaičių gimnazijoje Montrealyje, o prieš tai buvo lietuvių sielovados vadovu Paryžiuje.

Sausio 30 d. puošnioje pilnutėlėje Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo iškilmingai atšvęsta 10 metų kun. dr. F. Jucevičiaus klebonavimo parapijoje sukaktis. Savo kalbą sukaktininkas pradėjo tokiu anekdotu:

"Po 10 metų susitinka du geri draugai. Vienas klausia: 'Sakyk, ar tavo žmona vis dar tokia graži?' Antrasis atsako: 'Taip, tik jai grožis dabar pareikalauja daugiau laiko'. Ir kun. dr. F. Jucevičius padaro tokią išvadą:

"Su Šv. Kazimiero parapija yra atvirkščiai. Po dešimties metų ji man atrodo gražesnė, ir jai tas pareikalauja mažiau laiko".

Sukaktuvininkas prisiminė, kad "paskyrimo rašte kardinolas Leger man nurodė pradėti darbą šioje parapijoje Kūčių dieną. Tuo jis, tur būt, man norėjo padaryti kalėdinę staigmeną. Tai buvo iš tikrųjų graži dovana, nors man taip iš pradžių neatrodė.

"Parapijos finansinė padėtis buvo sunki. Tačiau aš tuoj supratau, kad svarbesnis dalykas yra suburti visus parapijiečius į vieną šeimą.

"Šioje parapijoje mes turime kanadiečius lietuvius, t.y., gimusius šiame krašte, ir tris emigracijas iš Lietuvos. Tos keturios grupės yra maždaug vienodo dydžio, išskyrus, gal būt, mūsų veteranus, atvykusius dar prieš pirmąjį pas. karą. Iš to visiškai natūraliai išplaukia amžiaus įvairumas, galvojimo ir įsitikinimų įvairumas, kalbos, profesinis įvairumas.

"Bet, nežiūrint to įvairumo, mes su pasididžiavimu šiandien galime pasakyti, kad jau esame viena šeima. Ar tai nėra nuostabus dalykas?" — klausė kun. dr. F. Jucevičius. Ir jis pridūrė: "Jei kitur lietuviai mokėtų taip sugyventi ir dirbti kartu, kaip mes mokame šioje parapijoje, tai lietuvių padėtis Amerikos kontinente būtų daug šviesesnė. Jei taip nėra, tai yra todėl, kad daugelis lengviau mato tai, kas mus skiria, o ne tai, kas mus jungia. Yra lengviau sakyti patriotines kalbas, negu būti broliu savo tautiečiui".

Savo klebono pagerbtuvių iškilmėm vadovavo Šv. Kazimiero parapijos komiteto pirm. Kazys Ambrazas. Jis, tiesa,

Kun. dr. F. Jucevičius

dabar savo pareigas perleido naujam pirm. K. Rašytiniui, bet senosios sudėties komitetas renginį organizavo, ligšiolinis pirmininkas jį ir pravedė.

Savo atidaromajame žodyje K. Ambrazas iškėlė sukaktininko ne tik pastoracinius nuopelnus, bet nušvietė kun. dr. F. Jucevičių ir kaip visuomenininką, kultūrininką ir autorių tik ką skaitytojus pasiekusios jo reikšmingos knygos "Tauta tikrovės ir mito žaisme". Kalbėtojas iškėlė ir sukaktininko organizacinius sugebėjimus. Prieš 10 m. perėmęs parapiją su 160 tūkstančių dolerių skolų, o šiandien jų beliko 55 tūkstančiai. K. Ambrazas ypač džiaugėsi, kad kun. dr. F. Jucevičius liko "ištikimas" savo parapijai ir parapijiečiams, atsisakydamas profesūros Montrealio universitete, nors ten būtų gavęs ir žymiai didesnį atlyginimą.

Buvo perskaityti raštu gautieji sveikinimai, o asmeniškai sukaktininką sveikino ir dovanas įteikė M. Šalčiūnienė, Šv. Onos draugijos vardu, O. Kreivienė Šv. Elžbietos d-jos vardu, Pr. Rudinskas, Lietuvių Bendruomenės vardu, G. Kudžmienė Katalikių moterų d-jos vardu.

Koncertinėje vakaro dalyje stud. E. Petrauskaitė paskambino pianinu, o muz. A. Ambrozaičio vadovaujamas parapijos mišrus ir moterų choras nuoširdžiai ir klausytojus patraukdamas padainavo po kelias dainas. Malonią staigmeną padarė žinomoji Montrealio solistė Gina Čapkauskienė, kuri ekspromtu atėjusi iš salės, E. Petrauskaitei akompanuojant, padainavo vieną dainą solo.

Šeimininkai gausiai susirinkusiuosius vaišino gerai paruošta vakariene, o muzika šokančiuosius linksmino iki vėlos nakties. pr. p.

KINAS LIETUVOJE

Vilniaus ir visos Lietuvos kino lankytojai daugiau lanko bei mėgsta užsienio gamybos filmus. Apie tai liudija A. Matiekūnaitės paskelbti duomenys "Komj. Tiesoje".

Jos žiniomis, pernai spalio mėn. Vilniaus kino teatruose buvo parodyti 22 filmai. Daugiausia žiūrovų turėjo ne sovietų, bet indų gamybos du filmai "Gėlė ir akmuo" (144.000 žiūrovų) ir "Anupama" (114.000). Žymiai mažiau buvo lankomi sovietų gamybos filmai, kaip "Čaikovskis" (65.000 žiūrovų) ar "Ypatingos paskirties komisaras" (16.000), — šis atsidūręs vos 17-je vietoje, pagal lankytojų skaičių.

TEATRO SAMBŪRIS KURIA ISTORIJĄ

Los Angeles Dramos sambūris vaidina tik istorinėmis datomis. A. Kairio "Ku-kū" premjera, režisorei D. Mackialienei vadovaujant, įvyko praeitaisiais metais gruodžio 19 d. Lygiai tą pačią dieną prieš 50 metų Kaune ivyko pirmasis lietuvių profesinio teatro spektaklis — Sudermanno "Joninės",

Sausio 31 d. komedija "Ku-kū" pakartotinai suvaidinta Šv. Kazimiero parapijos salėje. Vaidinimas prasidėjo Kalifornijos laiku 1 val. po pietų. Kaip tik tuo momentu buvo iššauta į mėnulį raketa "Apollo 14".

Sunku pasakyti, ar savo sekantį pastatymą — A. Landsbergio premijuota komediją "Paskutinis piknikas" — losangeliečiai irgi suderins su istorine akimirka. "Paskutinis piknikas" numatomas Antrajam teatro festivaliui, kuris vyks šiemet Chicagoje.

L. A. Dramos sambūrio branduolį sudaro tikri scenos entuziastai, kurie, reikalui esant, pakloja šimtinę scenos veikalo premijai sudaryti. Vaidinime "Ku-kū" dalyvavo V. Jatulienė, E. Dovydaitienė, R. Urbanienė, R. Janulaitienė, V. Dovydaitis, J. Pupius, V. Gilys, M. Prišmantas, E. Janulaitis, V. Sakalauskas. Puikias dekoracijas sukūrė A. Žaliūnas, užkulisių darbą organizavo B. Mackiala. Sambūrio valdybai vadovauja G. Raibienė.

DAILĖS LEIDINIAI

Lietuvoje jau ketvirtą kartą išleistas M. K. Čiurlionio dailės kūrybos aplankas "Reprodukcijos" (20.000 egz.), be to, pasirodė St. Budrio knyga "Algimantas Stoškus" — vitražisto gyvenimas, kūryba.

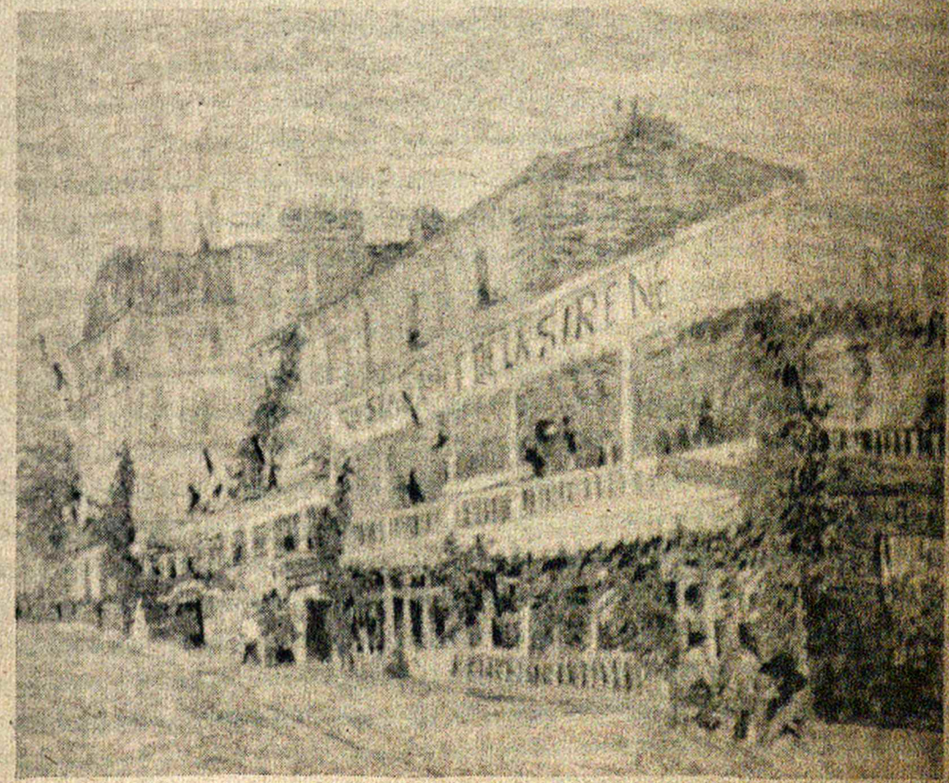

Vincent van Gogh: "La Sirene restoranas" (1887).

ŠVIETIMAS GRIUVĖSIUOSE

(atkelta iš 7 psl.)

profesūros nuotrauka, kurioje matome Biržiškas, V. Manelį, J. Puziną, V. Maciūną ir kt. Taip pat aprašoma lietuvių klierikais gausi Eichstaetto kunigų seminarija. Čia sužinome apie jaunųjų klierikų lietuviškąjį darbą: spaudos platinimą, veiklą su jaunimu ir visuomene.

Pabaigoje pasigendame pavardžių ir vietovardžių rodyklės. O kai kurios grupinės nuotraukos, bent su keliomis dalyvių pavardėmis, būtų žymiai istoriškesnės. Argi jau taip sunku buvo prisiminti ar iššifruoti, kokie mokytojai sėdi mokinių tarpe? Tai keli mažmožiai, kurie gražiame ir vertingame leidinyje pasidaro visiškai nežymūs. Kiekvienas su malonumu vartys šią knygą ir prisimins aną materialiai skurdų, bet dvasiškai pakilų laikotarpį.

Pr. Visvydas

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

Prieš 50 metų: laikinoji Lietuvos sostinė Kaunas.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TARNYBOJE

1924 m. liepos mėn. prisistatėm Žemės Ūkio ministerijoje, kur skirstė agronomus, miškininkus ir kultūrtechnikus į tarnybas. Tuo metu vyko epochinis Lietuvos valstybės pamatų sutvirtinimas – žemės reforma.

Pagal Steigiamojo seimo 1922. IV. 3. priimtą žemės reformos įstatymą, buvo numatyta išdalyti dvarus naujakūriams ir išskirstyti kaimus vienkiemiais. Šio įstatymo paruošime ir jo vykdyme daug nusipelnė krikščionių demokratų partijos lyderis kun. M. Krupavičius. Jis 1923 m. tapo Žemės ūkio ministru.

Žemės reformai vykdyti veikė žemės reformos valdyba, pirmininkaujama J. Daniliausko. Jai priklausė žemės reformos departamentas, kuris vykdė politiniai ekonominį darbą (nusavinimą, išnuomavimą, pardavimą) ir žemės tvarkymo departamentas vykdė technikinį darbą (matavimą, padalinimą, melioraciją).

Žemės reforma buvo vykdoma iki 1939 m. Iš nusavintų dvarų ir kitokių žemės rezervų gauta 363 tūkst. ha, sudaryta 39 tūkst. naujakūrių ūkių. Iš 6096 išskirstytų kaimų – 1650 tūkst. ha žemės – sudaryta 160 tūkst. vienkiemių. Nusausinta 446 tūkst. ha ir sudrenuota vamzdžiais apie 10 tūkst. ha žemės.

Pirmutiniai žemės reformos vykdytojai buvo matininkai, kurių buvo apie 200, bet jų nuolat trūko ir kaimas turėjo laukti eilės išsiskirstymui į vienkiemius. Pirmoje eilėje buvo parceliuojami dvarai. Kartu su dvarų parceliavimu ir kaimų skirstymu buvo vykdomi ir žemės nusausinimo darbai, nors ne visur suspėta dėl kultūrtechnikų trukūmo.

Žemės tvarkymo departamento direktorium buvo inž. Z. Pacevičius (vėliau J. Stanišauskas ir Z. Bačelis). Prie to departamento veikė melioracijos skyrius, kuriam vadovavo jau minėtas klaipėdietis D. Kairys. Jis turėjo tik 12 technikų, iš kurių J. Nistelis buvo vyriausias, dirbęs tą darbą Lietuvoje caro laikais.

Prisiminimų autorius P. Lelis 1924 m.

D. Kairys priėmė mus aštuonius išskėstomis rankomis ir turėjo iš anksto parašytus paskyrimus į darbą. Jis kalbėjo klaipėdietiška tarme su "šišion" ir buvo panašus į typingą vokietį, bet labai malonus ir draugiškas. Išdavęs visiems instrukcijas, bylas ir matavimo instrumentus, sako: "dabar, vyručiai, važiuokit į darbą". Vienas, buvęs karininkas, įstojęs kartu su mumis tarnybon, majoro uniformoj Ptakas – prašė duoti jam specialų įrankį – zondą, durpių sluoksniui matuoti. Kairys atsakė: "O kam tau jis, - paimsi grėblakotį ir pamatuosi durpes". Ptakas su Skleriu gavo paskyrimą tyrinėti Apaščią, o mane su Čeičiu paskyrė prie Pyvesos.

Tos upės prasideda netoli viena kitos (tarp Pandėlio ir Kupreliškio), bet toliau nukrypsta: pirmoji į Biržus ir įteka į Nemunėlį, o antroji pro Pasvalį įteka į Mūšą. Prie Salamiesčio dirbo vienas iš senesnių technikų – Kšečkauskas, kuris turėjo mus instruktuoti ir įstatyti į darbą.

PRADEDAME DARBĄ

Kupiškio gelž. stotyje pasisamdę vežiką, blogais keliais nuvykom į Salamiestį. Kšečkauskas gražiai mus priėmė, gerai pavaišino ir supažindinęs su darbu, pasakė, kad pirmiausia reikia sušaukti Pyvesos aukštupio kaimų susirinkimą, padaryti reikalingus nutarimus ir gauti ūkininkų įsipareigojimus. Jis išsiuntė raitą pasiuntinį su raštais seniūnams, kad jie sušauktų susirinkimus.

Nuvykę į Žadeikių kaimą, radom jau pilną gryčią susirinkusių ūkininkų. Kš., pasitiesęs planus ant stalo, pradėjo aiškinti: "Mieli gaspadoriai, į jūsų prašymą valdžia atsiliepė ir atsiuntė technikus jūsų Pyvesos pelkes nusausinti. Šiais metais bus sudarytas projektas, o kitais metais prasidės darbai. Užbaigus darbą jums bus patiektos sąskaitos, pagal nusausintą plotą, maždaug po 50 - 80 litų už ha. Valdžia duos jums paskolą, kurią teks išmokėti per 15 metų su 3 nuoš. palūkanų. Dabar, prieš pradedant darbą, reikia jums pasirašyti, kad sutinkate su paskola ir pasižadate duoti nemokamai darbininkus prie matavimo, technikams butus ir pastotes, jei bus reikalas".

Ramiai išklausę pranešimą, ūkininkai pradėjo duoti klausimus, nusiskundimus, prieštaravimus. Sako, valdžia apdės mus naujais mokesčiais, išparduos karves ir t. t. Stebėjomės, kaip mūsų instruktorius mokėjo gražiai jiems atsakyti ir viską išaiškinti. Didelė dauguma buvo užinteresuoti nusausinimu, tai jie nutildė ir prieštaraujančius. Visi pasirašė protokolą ir aptarė, kur geriau būtų "ponaičius" apgyvendinti. Atsisveikinę su Kš., kuris išvyko į savo darbą, mudu su Čeičiu apsigyvenom Montvydų vienkiemy, prie pat Pyvesos. Pasižiūrėjus į Pyvesos pelkes, šiurpas sukratė – viksvomis, ajėrais ir krūmais apaugęs platus slėnis su baltomis pūkų galvutėmis, o atvirose akivarose plūduriuoja baltos lelijos ir dideli plūdžių lapai. Visur girdėti varlių koncertai.

Kitą dieną, atėjus darbininkams su kuolais ir kirviais, pradėjome darbą. Matavimas ėjo pačiu viduriu – du darbininkai traukė juostą, kiti kirto krūmus, smaigstė gaires ir kalė kuolus, o trys – prie instrumentų. Bridom visi iki kelių, o priėjus akivaras – iki krūtinės.

Per pirmą dieną padarėm tik pusę kilometro topografinės nuotraukos, nes reikėjo matuoti ir į šonus. Niveliavimas buvo daug lengvesnis darbas, nes nereikėjo bristi viduriu, tik darbininkai su matuoklėmis turėjo bristi. Kur nebuvo krūmų ir akivarų, tai padarydavom per dieną net du km. Per mėnesį atėjom netoli Alizavos, tad persikėlėm ir gyventi į Alizavą – ant aukštesnio Pyve-

(Keliama į 10 psl.)

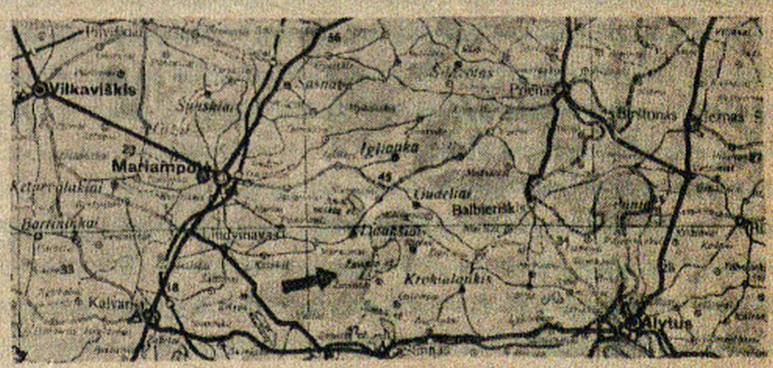

Žuvintų ežeras – rezervatas.

PRIEŠ 50 METŲ

(Atkelta iš 9 psl.)

sos kranto, bažnytkaimis, kur susikerta keliai į Pandėlį, Vabalninkus, Biržus. Pavadinimą gavo nuo Aloizo Koscialkovskio, kuris pastatė bažnyčią. Buvo čia ir prad. mokykla, sename karčiamos name – vedėjas Juzėnas. Kitoj pusėj Pyvesos Kalnagalių kaimas, diplomato J. Aukštuolio tėviškė. Kun. Lelis (rašėsi Lialis) nebuvo man giminė, bet kilimo iš tos pat šaknies- Pumpėnų kaimo.

Čia pagyvenę porą mėnesių "altorių šešėlyje", pažinom Lietuvos provincijos klebonijos gyvenimą. Klebonas kun. Lelis anksčiau buvo žinomas visuomenės veikėjas, "Tėvynės sargo" steigėjas ir redaktorius. Už lietuvišką veikimą rusų valdžia ištrėmė jį iš Kauno į Kretingos vienuolyną ("Tėvynės sargo" redagavimą perdavė kun. Tumui -Vaižgantui). Antrą kartą ištremtas iš Kauno už tai, kad, būdamas rusų įgulos kareivių katalikų kapelionu, nuvedė 200 kareivių į vieno lietuvio kunigo laidotuves ...

Jis buvo linksmo būdo, labai šnekus ir daug padėdavo žmonėms, užtardamas jų reikalus įstaigose. Pats rašė prašymus ministrams, prezidentui savo žmonių labui. Daug jo parapijiečių neidavo į teismą, bet eidavo pas kleboną, kuris salamoniškai jų bylas išspręsdavo.

Klebonijoj niekuomet netrūkdavo svečių. Atlaidų metu privažiuodavo daugiau kunigų, tada būdavo baliai, išgėrimai, vintas, proferansas ir t.t. Dėl savo linksmo būdo klebonas buvo dažnai kilnojamas. Iš Alizavos vėliau jį iškėlė į Antašavą, Papilį, Velykius, ir į Šimonių altariją.

1938 m. su apskr. viršininku Staškevičium aplankę jį Šimonyse, radom kitų kunigų kompanijoj tokį pat linksmą, kaip Alizavoj. Jis gavo veikėjo pensiją 150 litų į mėnesį.

Mūsų darbui atsitolinus nuo Alizavos, turėjom palikti malonų kleboną ir persikėlėm gyventi į Bakšėnų kaimą pas turtingą našlę Vosylienę, kurios dvi dukterys lankė gimnaziją, o sūnus ūkininkavo. Spalio mėn. baigiant darbą, gavome iš Kairio parėdymą vykti į Latvijos pasienį prie Vegerių miestelio (Mažeikių apskr.) padaryti ten melioracijos tyrinėjimus. Prie mūsų dar priskyrė P. Sklerių – nuo Apasčios.

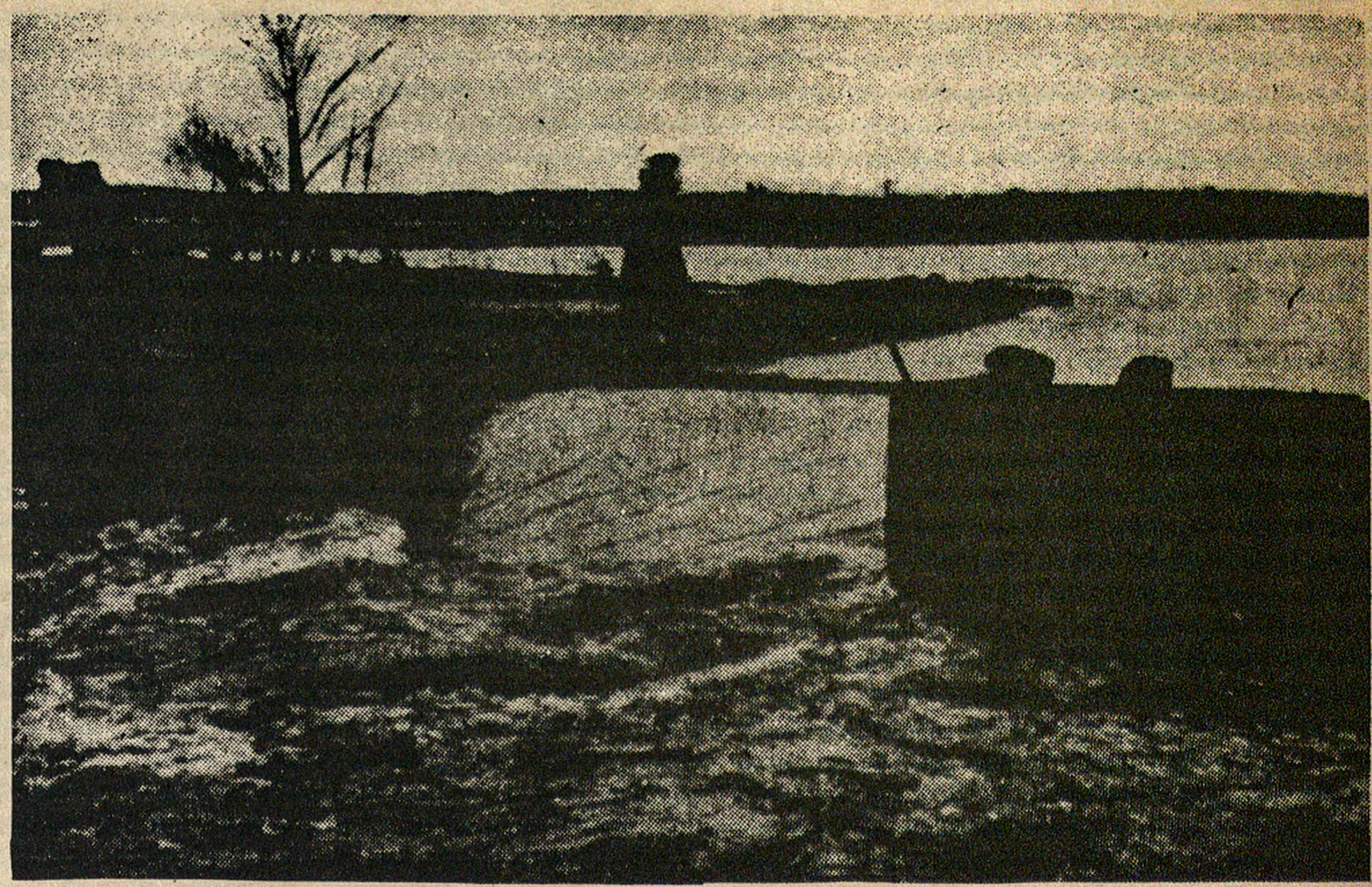

Lėvens–Sonžylos–Nevėžio kanalo pradžia

Toje vietoje, tarp Žagarės ir Vegerių, buvo atiduota didelė Kauno gubernijos išpiova Latvijai, bet ir naujame pasienyje gyveno dar nemažai latvių ūkininkų. Apsigyvenome pas vieną latvį, kuris turėjo didesnes patalpas ir gražią dukterį. Ji mokėjo skaniai paruošti mums pietus, vakarienę ir vis šypsodamasi pakviesdavo "ludz pie galda" (prašau prie stalo).

Visi pasienio gyventojai mokėjo abi kalbas, bet latviai vengė lietuviškai kalbėti. Klykolių miestelyje buvo surengtas bendras vakaras-šokiai, tai teko stebėti, kaip lietuviai su latviais bendrauja. Latviai buvo gražiau apsirengę, ypač jų pasienio uniformuoti sargybiniai, kurie laikėsi išdidžiai prieš lietuvius.

Rudenį buvo jau šalta, tai, kad nesušlapti pelkėse, naudojom ilgos storos odos batus, kuriuos tepdavom žuvies taukais. Su tokiais batais gali braidyti visą dieną po vandenį ir nejusti jokios drėgmės.

Gruodžio mėn. gavom įsakymą grįžti į Kauną. Draugai išvažiavo, o aš turėjau pakvietimą į teismą Joniškėlyje – dėl nepratęsto paso. Kelionė siauruoju gelžkeliuku nuo Šiaulių į Joniškėlį buvo varginga odisėja, kuri tęsėsi ... 3 paras. Jei ne žiema, tai greičiau pėščias nueitum ir grįžtum. Vagone kūrenom geležinę krosnelę, o naktį sėdėjom patamsy. Gerai, kad atsirado vienas linksmas keleivis, kuris visą laiką sakė anekdotus.

Joniškėlio dvaro rūmuose jaunas teisėjas pasakė, kad mano "byla" bus rytoj, jei nenori laukti, tai užsimokėk 5 litus ir važiuok. Taip ir padariau.

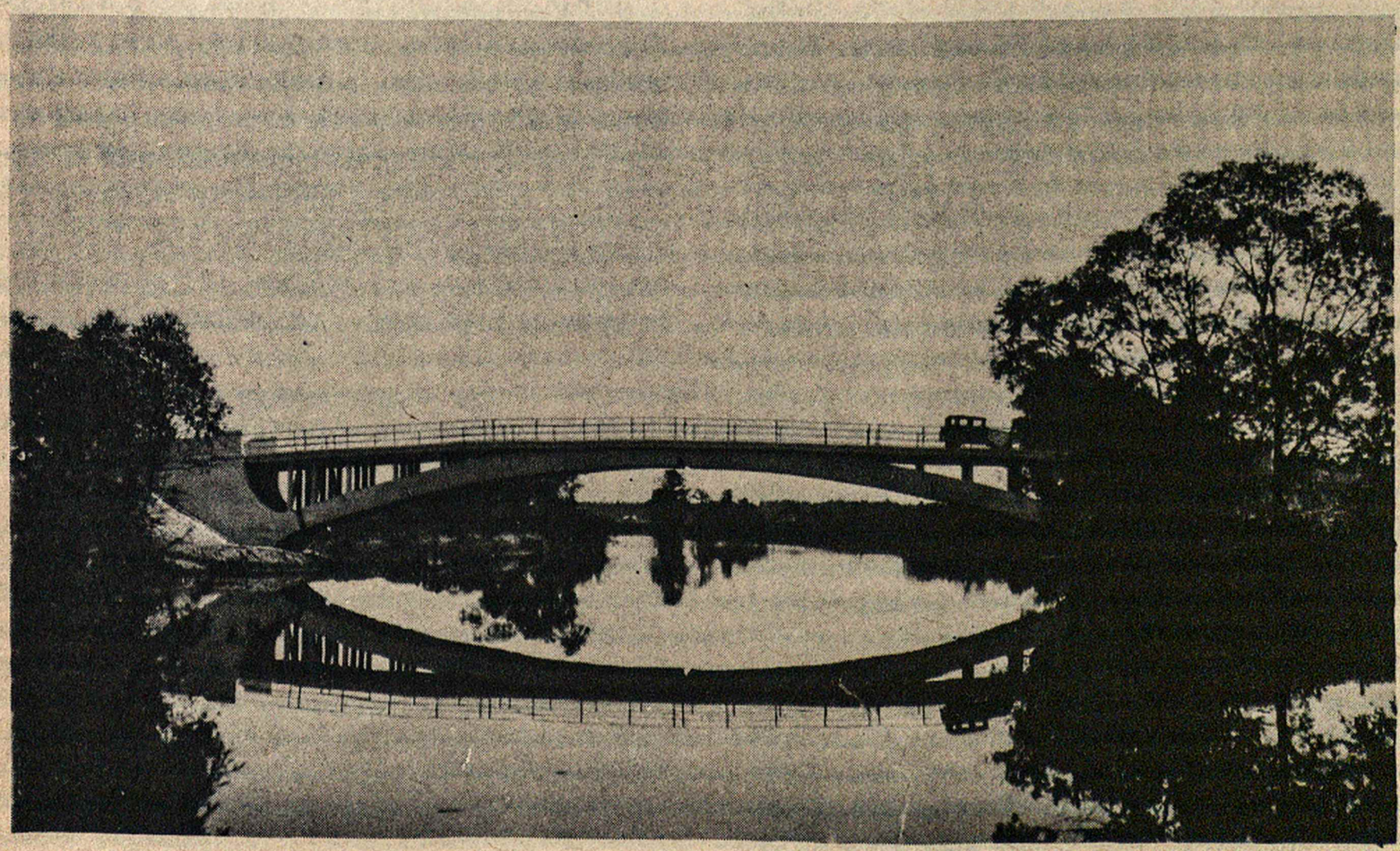

Tiltas per Lėvens upę.

PADĖKA

Sausio 22 diena staigiai mirus

JONUI ŽIŪKUI

Sudburyje, Ont., dėkojame visiems sudburiečiams lietuviams, kurie aktyviai prisidėjo šermenų ir laidotuvių reikaluose. Taip gi visiems lankiusiems mirusįjį koplyčioje ir dalyvavusiems gedulingose pamaldose bažnyčioje. Nuoširdžiausia padėka Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui Toronte, kuris padarė paskutinį patarnavimą, velionį laidojant Toronto lietuvių kapinese.

Jonas Staniulis ir
duktė Nina su
šeimomis, Montreal, P.Q.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Kartą myniau linus. Prie kelio radau pamestą linų pėdą. Linus parsinešiau namo ir palėpėje paslėpiau. Ras — tai tikrai apkaltins vagyste. Vėliau po truputį juos išsidžiovinau, kojomis ir pagaliu išsimyniau, lentgaliu išsibraukiau ir vakarais prisiverpiau siūlų, nes šeimininkė turėjo siūlams sukti ratelį. Sibire visos rusės verpia verpstėmis, o ratelius turi tik siūlams susukti. Iš tų siūlų nusimezgiau raštuotą sijoną. Visi mano darbą gyrė ir tvirtino, kad gražiai nunerta. Nutvėrusi kiek laiko, nusinėriau ir bliuskutę. Taip įsitaisiau visą eilutę. Vietinės moterys man pavydėjo, nes jos vilkėjo beformiais iš maišų pasiūtais drabužiais. Ir kada aš maišydavaus toje lakmonuotoje minioje, tai visada, palygint, gražiai atrodžiau. Visa bėda buvo ta, kad mano gražioji eilutė buvo labai šalta. Taip ir švilpė vėjai pro mezginio akeles. Gaila, kad tuo laiku nieko geresnio negalėjau išgalvoti.

Dažnai pagalvoju apie rigoje paslėptą rugių atsargą. Ar jie dar ten yra, o gal kas nors kitas jau pasiėmė? Pelytės, galvojau, neįveiks visų suėsti, nes buvo pripilti keturi aruodai. Savo bendradarbių neklausinėjau. Visos tylėjome ir dėjomės, kad nieko nežinome ir nieko bendra neturime.

Gavusi pirmininko leidimą, buvau nuėjusi į Bakčarą. Mums visiems rūpėjo, kaip nors ištrūkti iš kolchozo. Suėjus krūvon tas rūpestis visiems stovėdavo ant galo liežuvio. Vietiniai labai baugina, kad už bėgimą pasodins į kalėjimą, bet atlikus bausmę vėl grąžins į kolchozą.

Būdama rajone, užėjau į komendantūrą pasiteirauti apie gyvenamos vietos pakeitimą. Kaip šoko ant manęs komendantas, kaip ėmė rėkti ir keiktis, ir vis savo kakarinę pastiprina kumščiu į stalą, kaip bugnas orkestrą. Paskui ėmė bartis, kad be leidimo pabėgau iš kaimo ir trankausi be darbo:

— Aš tave tuojau pasodinsiu į kalėjimą!

— Aš ne pabėgau, bet turiu pirmininko leidimą ir esu oficialiai išleista, — pasakiau komendantui.

Parėkavęs liepė eiti namo. Taip nieko ir nesužinojau, kaip išeiti iš kolchozo ir persikelti rajono centran.

Grįždama užėjau pas Svilus, nes jie gyveno pakelėje. Pasišnekėjome, bet nieko neišgalvojome savo daliai palengvinti. Jie nusipirko karvutę, nes keturiems buvo sunku išmisti. Gyvuliukui reikia šieno, o nusipirkti neturi kuo. Mažai davė pasišienauti, nors taiga plati ir joje pilna gražiausios žolės.

— Ar nežinai, kur laukuose šieno sukrauta? — klausia mane Svilas.

— Žinau, nes pati tuos kūgius kroviau. Turiu ir rugių pasislėpusi. Gauk arklį, tai parsiveši šieno ir rugių duonai turėsime. Pusę rugių atiduosiu už atvežimą ir pasaugojimą. Jei įkliūsim, tai abu atsisėsime. Kad ir neimtum grūdų, tai pagavus atsisėsi už šieną — bausmė bus viena. Važiuojam!

Susitarėm. Pasirinkome antradienio naktį. Eidama pietų, savo varovui pasakiau, kad sergu ir po pietų dirbti neateisiu, nes eisiu į Suchoje pas felčerę.

Šeimininkei pasisakiau, kad jau seniai sirguliuoju, o šiandien jaučiuosi dar blogiau ir, kol dar galiu, eisiu pas felčerę.

Iš tikrųjų taip ir reikia daryt, nes kada jau nebepaeisi, tada niekas tau neatveš felčerės ir tavęs nenugabens ligoninėn. Toks jau yra "veltui gydymas".

Greit persirengiau, pasiėmiau rogutes ir išvažiavau. Čia žmonės žiemą pėsti nevaikšto, bet visur važinėja su mažomis rogutėmis. Jau sutemus buvau Bakčare pas Svilus. Svilas pavakarieniavo truputį pražilintos bulvienės. Stipram vyrui tokia vakarienė buvo silpnoka, užtat ir atrodė sublogęs.

Pavalgęs išėjo arklio ir rogių parsivaryti. Kol viską susirankiojo, atėjo ir gerokos išvakarės. Tuojau pat išvažiavome.

Važiavome tiesiai į tolimąjį kulistaną, nes ten vasarą šienavau ir buvo dvi kupetos šieno sukrauta. Šienas į kaimą dar buvo nenusivežtas. Prisikrovėme vežimuką. Kietai sumyniau, kad važiuojant nesibarstytų ir neliktų mūsų pėdsakų. Turėjome kartį ir virvę ir šieną gerai priveržėme.

Susitvarkę su šienu, privažiavome arčiau rigos. Greit susiradau savo rugių aruodą. Pasirodo, niekas nepaėmė, tik pelytės gerokai prikapojo šiaudų. Prisisėmėme porą maišų rugių, užmetėme ant šieno, o patys pėsti paskui vežimą pasileidome atgal. Svilas važnyčiojo arklį ir dabojo kelią. Aš ėjau užpakaly vežimo ir rankiojau nukritusius šiengalius. Labai bijojome, kad mūsų nesusektų. Laimingai, nesugriuvę ir neužkliuvę, pasiekėme didįjį kelią. Dabar bus lengviau važiuoti, negu lauko keliukais.

Įvažiuojant į pagrindinį kelią, prasidėjo buranas. Gerai, kad prasidėjo, nes užpustys mūsų pėdsakus; blogai, nes labai sunku važiuoti ir arkliukas vos tik paeina. Bekraudami šieną, mes jį gerai prišėrėme, bet sunku jam traukti vežimą tokiame pasiutusiame ore ir užpustytu keliu. Tokią naktį ir žvėrys neina medžioti ir kiūto po tankia eglute susigūžę ar lindi savo oloje. Bet vagims miela tokia naktelė.

Parvažiavome laimingai. Šieną tuojau iškrovėme, o rugius paslėpėme palėpėje.

Vagis nuvarė arkliuką, o aš pasiėmiau rogutes ir vidurnaktį pasileidau namo. Reikia, kad niekas pažįstamas Bakčare manęs nematytų.

Einu, o dangus maišosi su žeme ir sniego vėpūtiniai apie ausis ūžauja. Kelio visai nesimato. Bet gerai, kad iš abiejų pusių iškasti grioviai: kai išsimušu iš kelio, kojomis surandu griovį ir vėl grįžtu atgal. Labai pavargau, sušalau ir praėjau keliuką, kuris veda į Malinovką. Medžių pirmiau nestebėjau ir dabar pagal juos negaliu orientuotis. Einu ir galvoju, kad jau sušalsiu. Jėgos baigiasi ir taip traukia į miegą, taip norisi pailsėti, kad net saldu darosi apie tai pagalvojus. Radau pakelėje kupetaitę šieno, įlindau į ją ir galvoju nors trupučiuką atsikvėpti.

Sėdžiu, o nuovargis taip merkia akis, kad vos begaliu galvoti. Bet pasąmonėje kažkas tyliai įspėja:

— Sušalsi, sušalsi! Greičiau kelkis, kelkis ir eik! Eik iš paskutinių jėgų ir pasieksi Suchoje kaimą. Tas kelias tave nuves į kaimą, tik saugok ir nepamesk jo.

Keliuosi, nes sušalti dar nenoriu, tik bijau pasiklysti sniego laukuose. Tada tai jau užtikrinta mirtis. Galvoju, kaip čia aš ėjau. Pasukau į kairę ir, ieškodama užuovėjos, užėjau už šieno kupstelio. Einu į kitą pusę kupetaitės ir kojomis susirandu kelią. Atsistoju, kad šienas būtų kairėje pusėje ir pradedu eiti pirmyn. Einu, o buranas dainuoja man savo kakafonijas. Vos pavilkdama kojas, priėjau kaimą. Lengviau atsidūstu ir jau esu tikra, kad nebesušalsiu.

Netyčia pataikiau pas tremtinius Jelinskius. Tai biauriausio Lietuvos enkavedisto A. Sniečkaus sesers žento šeima. Prie dukters gyveno ir brolio ištremta sesuo. Jie mane priėmė pernakvoti. Nors jau buvo netoli aušros, bet atsiguliau ir truputį užmigau.

— Kur taip anksti bastaisi? — klausia Jelinskis.

— Atėjau pas felčerę, bet prasiskaičiavau laiką ir ankstokai išvažiavau iš Malinovkos.

Išaušus jie man davė truputį sriubos. Padėkojau už prieglaudą ir nuėjau į ambulatoriją. Atrodžiau prastai. Felčerė apžiūrėjo ir parašė pažymėjimą pasigydyti ir pailsėti. Davė receptą ir liepė gerti vaistus, patarė pasikaitinti pirtyje ir pasivanoti. Vaistų niekur negavau, o poilsiu pasinaudojau, nes jis man buvo labai reikalingas.

Užsikinkiau į rogutes ir laimingai nuvažiavau į savo kaimą.

Eidama per kaimą, susitikau brigadininką Polianskį. Jis mane tuojau užpuolė:

— Kur buvai šiąnakt? Tu pavogei iš kulistano rugius!

Manau, kad šiandien buvo kulistane, pamatė pribarstyta grūdų, tai dabar mane įtaria ir spėlioja.

Dažnai sakoma, kad kokiu ginklu šaudo, tokiu ir atsišaudyk.

— Jei žinai, kad aš pavogiau, tai reikėjo pačiupti už uodegos. Jei nesugavai, tai manęs neįžeidinėk. Aš buvau Suchoje pas felčerę.

— Kodėl išvažiavai su rogutėmis ir iš vakaro?

— Silpnai jaučiausi, tai išvažiavau iš vakaro ir Suchoje kaime nakvojau. Galiu pasakyti ir pas ką. Jei geras brigadininkas būtum, tai duotum arklį ligoniui nuvažiuoti pas daktarą. Jūs nė vienu sergančiu darbininku nesirūpinate. Esu silpna su jumis ginčytis, einu gydytis ir ilsėtis.

Tuo viskas ir pasibaigė.

Nuėjau į namus. Šeimininkė keistai į mane žiūri ir truputį šaiposi.

— Tai kur jau taip ilgai buvai? — klausia ji mane.

— Sakiau vakar, kad sergu ir einu pas felčerę. Štai ir pažymėjimas, jei manim netiki.

— Man pažymėjimo nereikia, bet kad vyresnybė įtaria...

— Kaip viršininkai daro, taip ir apie kitus galvoja! — atrėžiau šeimininkei.

Apsidairius pamačiau, kad šeimininko namie nėra, ir atsiguliau. Reikėtų išsivirti bulvių, bet krosnis jau iškūrenta. Reikės laukti sekančio ryto, kad prisitaikinčiau įkišti krosnin ir savo puodą. Noriu greičiau užmigti ir ramiai pailsėti. Nervai dar labai įtempti po mūsų naktinio žygio. Esu išvargusi ir peršalusi. Labai gerai, kad niekas mano pasivaikščiojimo tikrai nežino, bet tik spėlioja.

Gal šeštadienį šeimininkė leis išsikūrenti pirtį. Jie išsipraus ir aš pasikaitinsiu.

Vartausi lovoje ir galvoju, ką aš sakiau brigadininkui. Jei šauks raštinėn ir mane užsipuls, turiu visą laiką vienodai gintis. Jau tokia sibiriokų taktika.

— Nemaišyk pėdsakų ir vis kartok tą patį.

To meno jie išmoko per tardymus ir jo griežtai laikosi.

PABĖGIMAS IŠ KOLCHOZO

Nešant baudžiavą sovietiniam dvare, atėjo ir antrasis balandžio mėnuo. Vėl gavome pranešimą apie naujus mokesčius, o pernykščiai dar nesumokėti. Mokesčiai, ir natūra ir pinigais, tokie pat. Šiemet paskolą valstybei pasirašiau lengva ranka. Priešinimasis tėra visai nereikalingas nervų gadinimas. Jau visi žinome, kad reikės pasirašyti — priverš.

Išdirbusi metus vėl ne tik nieko negavau, bet dar likau kolchozui skolinga. Šaukė mane kelius kartus raštinėn ir spaudė sumokėti mokesčius.

— Dabar neturiu, bet kai uždirbsiu, tai sumokėsiu iki paskutinės kapeikos, atiduosiu ir visas prievoles, — rimtai aš juos įtikinėjau.

Noriu tik šiam kartui jais nusikratyti. Jau puikiai žinau, kad nieko neuždirbsiu ir mokesčių nesumokėsiu. Neišsimoka ir kiti tremtiniai. 1941 m. nieko neuždirbau. Išdirbau visus 1942 m. laukuose ir miške — ir nieko neuždirbau, net už maistą dar likau skolinga. Tas pats bus ir šiais metais. Viena aišku, mano mokesčiai valstybei didės ir didės.

Klausiu vietinius:

— Kas būna, kai mokesčių nesumoki?

Jie man pasakė, kad kai susikaups didesnė suma, tai po kokių trejų metų nuteis ir pasodins į kalėjimą.

— Papūskit katinui uodegon, — galvoju.

Trečių metų jau nelauksiu. Bėgsiu iš kolchozo. Bet kaip?

Geruoju pirmininkas neišleidžia. Kada pradeda mane barti, aš jam tuojau tykšt akysna:

— Jei aš bloga darbininkė ir tinginė, tai išleisk mane iš kolchozo.

— Neleisiu! Kai nori, tai ir vežimą paveži, o jei užsispiri, tai ir šiaudelio nepakeli.

Kur tik susitikdama pirmininką prašau gražiuoju, kad išleistų. Manau įkyrėsiu, gal tada išleis. Gal kokią pusę metų aš jį prašinėjau išleisti.

— Neleisiu! — gaunu vis tą patį atsakymą.

— Mokesčių nesumoku, tai mane pasodins kalėjiman ir darbininkės neturėsite. Geriau išleiskite iš kolchozo dar gyvą.

— Parduok kokį pūdą grūdų, užsimokėk mokesčius ir nereikės eiti kalėjiman.

— Neturiu grūdų, — aš jam sakau.

— O kodėl kiti turi? — jis man prikiša.

Pagalvoju, kad tu mane mokai vogti ir nukombinuotais grūdais susimokėti mokesčius.

— Prašau man išrašyti iš sandėlio pūdą miltų, aš juos parduosiu ir nors dalį mokesčių apsimokėsiu.

— Miltų mažai turime. Ateis pavasario sėja, darbininkams reikės duonos, — ir nerašo.

Matau, kad geruoju neišleis.

Kaime gyveno neturtinga našlė su dukra Viera. Graži buvo mergaitė. Jau nuo penkiolikos metų ji nešė ant savo pečių komunistinį lažą. Pavargo nuo sunkių darbų. Norėtų palikti kolchozą, bet neišleidžia. Susirado nukaršusį senį, už atlyginimą sutarė fiktyvias vedybas ir susimetrikavo. Atnešė pirmininkui pažymėjimą, kad ištekėjo, ir išvažiavo.

Kitos, kad atsikratytų sunkių darbų, susigriebia vaiką. Vienišoms motinoms Sovietų Sąjungoje pagarba, tai ko čia jau labai gėdytis. Moteriškės su mažais vaikais būna privilegijuotos, darbus gauna arti namų.

Iki šiol likimas dar buvo su manimi. Dirbdama tolimame kulistane, atsitiktinai išgirdau brigadininką šnekant su vyrais:

— Mums ir taip labai trūksta darbo rankų, o Bakčaro Selpo reikalauja iš mūsų kolchozo dviejų darbininkų.

Visi vyrai mobilizuoti. Netinkami kariuomenei, įjungti darbo armijon. Rajono ūkinėms organizacijoms labai reikia darbininkų. Raikomas, gelbėdamas reikalus, leido iš kiekvieno kolchozo paimti po du darbininkus.

Bus daugiau

SPORTAS

GERIAUSI LENGVATLEČIAI

Lietuvos lengvatlečiai 1970 m. pasiekė, palyginti, neblogų rezultatų.

Geriausios moterys bėgikės buvo: 100 m — V. Petrulytė 12.4, 200 m V. Petrulytė 25.6, 400 m — L. Puidokaitė 57.4, 800 m — B. Pociūtė 2.11.3, 1500 m — T. Ropotavičienė 4.30.7.

Geriausi vyrai bėgikai buvo: 100 m — P. Liukpetris 10.7, 200 m — P. Liukpetris 21.7, 400 m A. Petraitis 48.1, 800 m — S. Bidva 1.52.8, 1500 m — S. Bidva 3.46.6, 5.000 m — R. Bitė 14.29.2, 10.000 m — P. Simonėlis 29.23.8, maratonas — Z. Živatkauskas 255.32.0.

Geriausiais šuolininkais buvo: į tolį — M. Starkutė 5,77, V. Podbireckas 7,02; į aukštį — M. Murzaitė 1,60, K. Šapka 2,21; rutulys — A. Dagilytė 15,28, R. Plungė 18,39; diskas — M. Tiškinaitė 51,06, E. Skapas 51,15; ietis — J. Patinienė 56,90, B. Burokas 76,18; kūjis — G. Macieža 55,48; su kartim — Č. Augustauskas 4,30; penkiakovė — M. Kvietkauskas 4619; dešimtkovė — L. Andrijauskas 6933.

kl

KREPŠINIO TURNYRAS

Kanados sporto apygardos krepšinio turnyrą šiais metais sutiko pravesti Hamiltono "Kovas". Visi sporto klubai, tur būt, apsidžiaugs, sužinoję turį progą nuvykti parungtyniauti svetingajame Hamiltone.

Turnyras bus pravedamas vasario 27-28 dienomis. Klubai, kurie mano dalyvauti turnyre, prašomi iki vasario 15 d. pranešti "Kovo" pirmininkui Z. Stanaičiui, 113 South Band St., Hamilton.

Turnyrą "Kovas" sutiko pravesti šiose klasėse: vyrų, jaunių berniukų B, C ir D klasėse ir mergaičių B (iki 16 m. amžiaus) klasėje. Berniukų A klasės turnyras bus pravedamas vėliau, nes Hamiltonas dėl vietinių sunkumų negali to padaryti.

Visi klubai prašomi sekti ir vadovautis Hamiltono "Kovo" pranešimais bei informacijomis liečiančiomis minimą turnyrą. K. L.

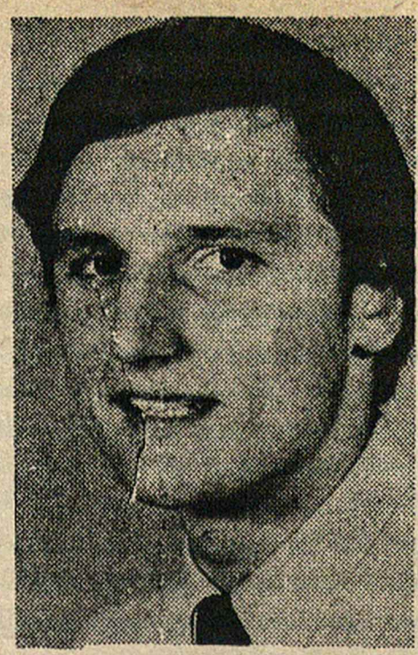

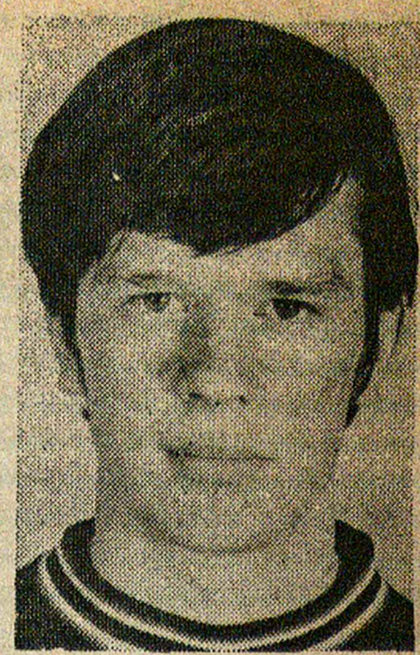

Stipriausia Toronto gimnazijų lygos krepšinio komanda yra St. Michael kolegijos Blue Raiders. O stipriausieji komandos žaidėjai yra trys lietuviai. Nuotraukose iš kairės: G. Rautinšas, komandos kapitonas S. Ignatavičius ir S. Kaknevičius. Šių krepšininku laimėjimus ne kartą aprašė Toronto dienraščiai.

sudbury

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės valdyba vasario 27 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd., rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Pradžia 6.30 val. Programą atliks tautinių šokių grupė, vadovaujama mok. Silvijos Martinkūtės. Bus trumpa paskaita. Veiks įvairus bufetas, gros gera muzika. Kviečiami visi tautiečiai kuo gausiau dalyvauti ir pasikviesti svečių.

Kiti šių metų rengimai bus šie: motinos dienos minėjimas gegužės 8 d., Tautos šventė — rugsėjo 11 d., Lietuvos kariuomenės minėjimas — lapkričio 27 d. toje pat ukrainiečių salėje.

LB valdyba Tautos fondo ir solidarumo mokesčio rinkimo vajų jau pradėjo. Renka visi LB valdybos nariai. Kviečiame tautiečius nedelsiant atlikti savo tautinę pareigą.

KLB Krašto tarybos rinkiminė komisija sudaryta ir pradėjo darbą. Jos sudėtis: pirm. Augustinas Jasiūnas, Marija Venskienė ir Angelė Baltutienė.

MIRTYS

Leit. Jonas Žiūkas, 62 m. amžiaus, Kupiškėnas, mirė ir palaidotas Šv. Jono kapinėse, Port Credite.

Mirė Mikas Naujokas. Palaidotas Sudburyje. Deja, apie jį daug nežinoma, nes su lietuviais mažai bendravo, tik jo vardas buvo įtrauktas į bendruomenės sąrašus.

SUKAKTIS

B. Mackevičienė atšventė savo 70 m. amžiaus sukaktį. Gimtadienio vaišes organizavo duktė E. Šviežikienė ir sūnus J. Mackevičius bei artimi draugai. J. Kr.

hamilton

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Nepriklausomybės šventės minėjimas šįmet rengiamas vasario 14 d. sekmadienį, 4 val. p.p., Scott Park gimnazijos auditorijoj. Toj pačioj vietoj, kaip ir pernai.

Paskaitininku sutiko būti senatorius dr. P. Yuzyk, kuris yra labai gerai žinomas Kanados valdžios sluoksniuose. Tai labai geras kalbėtojas, pats aktyvus ukrainiečių organizacijose ir kovotojas už laisvą ir nepriklausomą Ukrainą.

Meninę programą yra apsiėmusi paruošti rež. E. Dauguvietytė-Kudabienė. Ji turi parašius šiam įvykiui patriotinės minties montažą "Mūsų tėvynė", į kurį yra įjungti du chorai, tautinių šokių grupė ir dramos būrelio aktoriai. Bus masiniai scenos pasirodymai su chorų dainomis, šokiais ir dailiuoju žodžiu. Pastatymo dekoracijas piešia dail. St. Dramantas, šviesų efektais rūpinasi H. Švažas, grimu iš Rochesterio atvykęs St. Ilgūnas.

Šiemet bus didingas Nepriklausomybės šventės paminėjimas. Neateiti į Vasario 16 minėjimą yra didelė tautinė nuodėmė. K. M.

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA

Sausio 30 d. Hamiltono lietuviai demonstravo prie rotušės rūmų, ryšyje su Simokaičių nuteisimu okup. Lietuvoje. Demonstraciją rengė Hamiltono MacMaster universiteto lietuviai studentai.

Demonstrantai nešė Lietuvos trispalvę ir Kanados vėliavą bei 30 skydų su pritaikytais užrašais.

G. Breichmanas apibūdino demonstracijos reikalą ir tikslą ir paprašė Hamiltono miesto burmistrą V. Copps tarti žodį. Burmistras, tarp kitų minčių, išreiškė viltį, kad Simokaičiui teismo sprendimas būsiąs pakeistas, ir jis liksiąs gyvas ir laisvas, lygiai laisva būsianti ir pati Lietuva. Priminė ir Ispanijos teismo pavyzdį. Atkreipė dėmesį į mūsų trispalvę, kaip tikros

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
6½% už 1 m. term. dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius 7%
ir virš $10.000 - 3 metams 7½%

Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.200.000

laisvės simbolį. Pasidžiaugė, kad šiame svarbiame reikale dalyvauja ir jaunoji karta.

B-nės pirm. K. Mileris visiems padėkojo už dalyvavimą šiame žygyje. Visi skubėjo namo, nes buvo 15 laipsnių šaltis ir žvarbus vėjas.

Demonstraciją trumpai paminėjo vietos radijo stotys, ir ji buvo nufilmuota televizijos stočiai.

Praeiviams buvo dalinami lapeliai, kviečiant protestuoti prieš daromas skriaudas kitoms tautoms Sovietų Sąjungoje.

Protesto demonstracijoje dalyvavo apie 200 lietuvių, sukviestų telefono keliu. Zp

toronto

APIE SENUOSIUS LIETUVIŲ DIEVUS

Sekančioji akademikų paskaita Toronte įvyks vasario 20 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Prelegentu pakviestas pedagogas ir rašytojas Juozas Kralikauskas. Jis kalbės tema "Senovės lietuvių dievija".

J. Kralikauskas yra nuolatinis "Lietuvos mokyklos" bendradarbis ir redaktorius. Jo grožinė kūryba yra susilaukusi plataus atgarsio ir ypač dėmesį atkreipė senosios lietuvių buities ir būties tematika.

Studentai, akademikai ir lietuviškoji visuomenė kviečiami gausiai dalyvauti.

st.catharines

RINKIMAI Į TARYBĄ

KLB St. Catharinės apylinkės valdyba praneša, kad, pakeitus rinkimų taisykles, St. Catharinės apylinkė turi teisę išrinkti 2 tarybos narius į Krašto tarybą. St. Catahrinės rinkimo komisijos pirmininkas yra K. Stundžia. Siūlykime kandidatus.

MIRĖ LIETUVOJE

Lietuvoje mirė Kražių vidurinės mokyklos mokytojas Benediktas Jakubonis, sulaukęs vos 40 metų amžiaus. Velionio brolis Zenonas Jakubonis St. Catharinėje yra aktyvus lietuviškoje veikloje.

B. ir Z. Jakuboniams reiškiu užuojautą.

J. Šarapnickas

winnipeg

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Winnipego apyl., valdyba sekmadienį, vasario 21 d., tuojau po pamaldų, lietuvių parapijos salėje ruošia Vasario 16 minėjimą.

Tai dienai pritaikintą kalbą pasakys Kanados kariuomenės majoras R. V. Paukštaitis. Taip pat bus ir meninė programa.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

montreal

PAREMKIME BALTIJĄ

Baltija yra vienintelė montrealiečių lietuvių investacija, kuri skirta grynai mūsų jaunimui.

Sunku mūsų kolonijoje sukelti visuotiną entuziasmą kad ir prakilniausiems sumanymams. Užtat Baltija nelabai gali skųstis, per 6 metus investavusi apie 18.000 dol. Tačiau iš tos sumos vis dar tebėra užsilikę 3.700 dol. skolos Litui, kurios mokėjimams reikia apie 800 dol. kasmet. Mokesčiams, remontams, inventoriui ir kitoms išlaidoms išeina dar apie 500 dol. Taigi stovyklavietės komitetas kasmet turi sudaryti beveik pusantro tūkstančio dolerių.

Savaime suprantama, kad, kol skola nebus išmokėta, Baltijos išlaidų negalima padengti vien iš stovyklautojų mokesčių ir organizacijų aukų. Norėdami nenoromis tenka šauktis platesnės visuomenės pagalbos.

Praeityje tos pagalbos buvo siekiama naujais lėšų telkimo vajais, vakarų ruošimu, loterijomis ir pan. Šiais metais Baltijos komitetas nutarė kreiptis tik vienu ir tai pačiu pigiausiu ir patogiausiu būdu — loterijos pavidale.

Nuolatiniai Baltijos rėmėjai lietuviai dailininkai tai loterijai yra padovanoję net 9 savo kūrinius. Jeigu kiekviename baliuje išleidžiame po 10-20 dolerių, kodėl nenupirkti bent po kelias dolerines knygutes Baltijos loterijos bilietų, paremiant mūsų neseniai įsteigtą stovyklavietę? Tuo būdu išleisime mažiau, kaip kad reiktų einant į Baltijos ar kurį kitą vakarą, ir dar sutaupysime sau laiko ir sveikatos.

Loterijos bilietai jau platinami per lituanistines mokyklas, jaunimo organizacijas, Litą, Aušros Vartų spaudos kioską ir pavienius platintojus.

Atlikime savo metinę pareigą Baltijai, paremdami stovyklavietės komiteto pastangas.

Pr. Rudinskas

VASARIO 20 D., ŠEŠTADIENĮ, HAMILTONO JAUNIMO CENTRO SALĖJE BUS ŠOKIAI —

Kaukiu BALIUS

THE SOUND OF MUSIC ORKESTRAS
LOTERIJA PAGAL ĮĖJIMO BILIETUS***
KAUKIŲ PREMIJOS***ŠOKIAI SU ĮVAIRUMAIS IR DOVANOMIS***GERI UŽKANDŽIAI IR GĖRIMAI***

Pradžia 8 val. vak.
Bilietai – 2,50 dol., moksleiviams ir studentams 1,50 dol.
Pelnas – jaunimo reikalams!

A-KŲ RĖMĖJŲ KOMITETAS

Liūdėdami pranešame giminėms, bičiuliams ir pažįstamiems, kad 1971 m. sausio 22 d. savo namuose staiga mirė

a. a. JONAS ŽIŪKAS,

gyvenęs Sudburyje, Ont., ir sausio 28 d. palaidotas Toronto lietuvių kapinėse.

Bičiuliai

Skautai Montrealio lietuvių jaunimo stovyklavietėje – Baltijoje.

JAU LAIKAS

PRADĖTI PLANUOTI VASAROS ATOSTOGAS!

American Travel Service Bureau — savininkas Walter Rask - Rasčiauskas — patyręs kelionių biuras yra pasiruošęs Jums patarti. Jau virš 10 metų sėkmingai organizuoja keliones be kliūčių ir turi didelį patyrimą. Saugokitės nepatyrusių agentūrų ir grupių vadovų, kurie dėl kalbų nežinojimo ar mažos praktikos dažnai suvedžioja keleivius. Kreipkitės į lietuvišką įstaigą ne vien dėl kelionių į Lietuvą, bet ir į visą pasaulį — Mexiką, Hawajus, Australiją, Europą ir žinoma, visą Šiaurės ir Pietų Ameriką. Pas mus už lėktuvo bilietą nemokėsite nei cento brangiau, nei pirkdami tiesioginiai iš oro linijų — o be to dar suteiksime naudingus patarimus ir reikalingas informacijas. Pageidaujantieji keliauti su grupėmis iš Amerikos į įvairias pasaulio šalis ras pas mus pilną pasirinkimą brošiūrų American Express, Cooks, Cartan ir kitų patikimų firmų. Kainos visiems prieinamos — nustebsite pamatę, kaip nebrangu šiais laikais keliauti!

O gal Jums patinka individualiai keliauti? — patarsime kaip patogiau sutvarkyti kelionės planą, kokias įdomesnes vietoves apžiūrėti.

Taigi, kelionių reikalais: ar dėl lėktuvo bilieto į kaimyninį miestą, ar dėl kelionės aplink pasaulį — kreipkitės į **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, Illinois. Telefonas 238-9787.**

Tiksli informacija, geras patarnavimas ir nuoširdus patarimas visuomet Jums pas mus užtikrintas.

montreal

CHORAS TELEVIZIJOJE

Aušros Vartų parapijos choras vasario 14 d., sekmadienį, 4 val. p.p., dainuos per televizijos 10-tą kanalą Alain Stankės vadovaujamoj "Pasaulio piliečių" programoj.

BALIAUS KARALAITĖ

"Nepr. Lietuvos" spaudos baliaus karalaitės rinkimai pirmą kartą buvo 1963 metais. Pamėgtoje Slovakų salėje susirinkdavo tūkstantinė NL skaitytojų ir rėmėjų publika.

Keitėsi laikai, žmonės, vietos, redaktoriai, bet spaudos baliaus karalaitės rinkimai liko nebeatšaukiama NL spaudos balių tradicija.

Daug lietuvaičių, gražiai išsipuošusių, jaunatve žydinčiais veidais mielai ėjo padėti savajai spaudai, tikėdamosios gauti iškilų spaudos baliaus karalaitės vardą ir dovanas.

Žinoma, ne visoms teko vienoda laimė. Vienos džiaugėsi, kitos liūdėjo. Ne visų vardai buvo įrašyti į pereinamosios dovanos metriką.

Bet visos liko nuoširdžios ir neužmirštamos NL laikraščio talkininkės ir rėmėjos, jų visų vardai paliko ne tik laikraščio, bet ir aplamai Montrealio lietuvių istorijoj.

Štai jos — buvusios NL spaudos balių karalaitės: 1963 m. D. Klemkaitė, 1964 m. J. Sakalaitė, 1965 m. R. Lukošiūnaitė, 1966 m. R. Kudžmaitė, 1967 m. L. Šarkytė, 1968 m. A. Skrupskytė, 1969 m. R. Sušinskaitė ir 1970 m. M. Buzaitė.

Bet kas bus šių, 1971 metų spaudos baliaus karalaitė? Tai priklauso nuo pačio jaunimo ir spaudos baliaus dalyvių sprendimo.

Jau dabar pats laikas jaunimui ruoštis ir savo dalyvavimu spaudos baliuje padėti lietuviškai spaudai, būti jos talkininkais ir rėmėjais.

Pereinamoji dovana nėra paprasta dovana, ji turi savo prasmę ir tikslą.

Ji yra paskirta lietuviškam jaunimui Nepriklausomos Lietuvos spaudos bandrovės 1963 m., Jonui Kardeliui redaguojant, kad, atėjus laikui, dovana būtų perleista atsikursiančios nepriklausomos Lietuvos jaunimui, kaip įrodymas, jog NL laikraštis puoselėjo jaunimo tarpe lietuvybę ir tokiu patraukliu būdu visi įrašyti vardai į dovanos metriką Lietuvos jaunimui bylos, kad ir svetur gyvenantis lietuviškas jaunimas mylėjo savo tėvų kalbos žodį, spaudą, ją rėmė ir su ja gyveno, laukdamas savo tėvų žemei šviesių laisvės dienų. J. Šiaučiulis

Renkama praeitųjų metų NL spaudos baliaus karalaitė.

NL spaudos baliaus karalaitės pereinamoji dovana.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Čia skelbiamas sąrašas tų renginių, kuriuos rengėjai užregistravo pas P. Adamonį, 3907a Rosemont Blvd., Montreal, tel. 722-3545, arba pranešė NL redakcijai.

Vas. 13. AV bažnyčios ir choro 20 m. sukakties iškilmingas minėjimas.

Vas. 14. AV bažnyčioje iškilmingos dvidešimtmečio pamaldos.

Vas. 14. Vytauto klubo patikėtinių — trustees — susirinkimas.

Vas. 20. Šv. Kaz. salėje "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos balius.

Vas. 27. Vytauto klube sūnų-dukterų d-jos vakarienė.

Vas. 28. Vytauto klube visų akcininkų, šėrininkų, klubo narių susirinkimas.

Vas. 28. Vasario 16 minėjimas Plateau salėje.

Kovo 13. Metinis Lito susirinkimas AV salėje.

Kovo 20. Vytauto klube tradicinė Juozų-Juzių vakarienė.

Geg. 8. AV salėje metinis choro koncertas.

Geg. 15. Verdun High School salė "Gintaro" koncertas.

Ger. 15. AV salėje Gintaro ruošiamas jaunimo šokių vakaras.

Geg. 22. AV salėje šaulių suvažiavimas.

VYTAUTO KLUBE

Vasario 14 d., sekmadienį, 2.30 val., Vytauto klube šaukiamas visų trustees-skolintojų susirinkimas, kuriame bus svarstomas teisinis susitvarkymas.

Vasario 28 d., sekmadienį, 2 val., Vytauto klube šaukiamas visų klubo narių ir akcininkų-šėrininkų susirinkimas.

Kovo 20 d. Vytauto klube rengiama tradicinė Juozų ir Juozių vakarienė.

Vytauto klubo salė išnuomuojama. Dar yra laisvų šeštadienių ir kitų dienų.

PRIIMAMAS MOKESTIS

Kiekvieną sekmadienį AV parapijos salėje tuojau po pamaldų KLB Montrealio Seimelio prezidiumo iždininkas J. Šiaučiulis priiminėja solidarumo mokestį už 1970 ir 1971 metus.

Kas dar nesate apsimokėję, maloniai kviečiami tai padaryti.

Dr. E. Andrukaitis
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal,
Tel.: 255-3535

Dr. A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST – SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

SLIDINĖJIMO SAVAITGALIS

Montrealio lietuvių Akademinis sambūris kovo 19-21 d. savaitgalį ruošia slidinėjimo iškylą. Vieta jau rezervuota Jay Peak, V. T.

Kaina: 7 dol. suaugusiems ir 6 dol. vaikams už dviejų dienų nakvynę ir maistą (be pietų). Norintieji dalyvauti registruojasi, užsimokėdami 3 dol. negrąžinamą užstatą, pas V. Šipelį, 5375 Westmore Ave., Mtl.

Sekantis eilinis Sambūrio susirinkimas įvyks vasario 12 d. R. R. Lapinų namuose. Po oficialiosios dalies seks vyno ir sūrio vakaras.

PARAPIJOS ŠVENTĖ

Ateinantį šeštadienį, vasario 13 d., Aušros Vartų parapija minės savo egzistavimo dvidešimtmetį. Šaunus koncertas ir vakarienė 7 val. vak. Girdėsime solistę Giną Čapkauskienę ir parapijos chorą. Šv. Onos d-ja pagamins skanią vakarienę. Parapijos komitetas pasirūpino geru orkestru, bufetu ir kitais dalykais. Visi kviečiami į dvidešimtmečio pokylį.

MOKYKLOS MINĖJIMAS

Montrealio lituanistinė mokykla Vasario šešioliktąją minės šeštadienį, vasario 13 d., 10,30 val. mokyklos patalpose. Mokyklos mokiniai atliks programą. Taip pat bus paskelbti mokinių konkurso rezultatai. Kviečiami tėvai ir visi tautiečiai.

NAUJA PARAPIJOS VALDYBA

Šv. Kazimiero parapijiečiai išsirinko naują komitetą: pirm. K. Rašytinį, V. Markauską, A. Norkeliūną, Izd. Gorį, P. Kalpoką ir J. Kalakauską.

GRĮŽO IŠ LIGONINĖS

Gruodžio 8 d. ištiktas jau septinto širdies priepuolio, Petras Markūnas penkias savaites išgulėjo Jewish General ligoninėje.

Dabar P. Markūnas tebesigydo namie. Ligonis yra savanoris-kūrėjas ir buv. Lietuvos kariuomenės leitenantas.

GILINA STUDIJAS

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos choro dirigentas muz. Aleksas Ambrozaitis Toronto universitete studijuoja muzikinius ir pedagoginius dalykus.

MIRĖ J. KONTAUTAITĖ

Sausio 31 d. Montrealyje mirė 49 m. amžiaus sulaukusi Julija Kontautaitė, M. Kontauto ir Alenos Bubelytės duktė. Velionė paliko seserį A. Mackevičienę.

Palaidota iš Šv. Kaz. bažnyčios vasario 4 d.

RINKIMAI MONTREALYJE

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto tarybos rinkimai ir KLB Montrealio Seimelio rinkimai Montrealyje įvyks balandžio mėn. 25 d.

Paskutiniame seimelio Prezidiumo posėdyje buvo sudaryta tokia Rinkimų komisija abejiems rinkimams pravesti: Bronius Staškevičius, Jonas Adomonis, Albertas Jonelis, Jonas Šeidys, Jonas Dalmontas, Jurgis Blauzdžiūnas ir Kostas Mickus.

Rinkimai į Krašto tarybą bus pravesti pagal naujas rinkimų taisykles. Montrealio apylinkė į Krašto tarybą rinks 10 atstovų. Kandidatais gali būti asmenys, nejaunesni 18 metų amžiaus ir susimokėję solidarumo mokestį. Kandidatų pavardes reikia įteikti rinkimų komisijai iki vasario 23 d.

Į KLB Montrealio Seimelį renkama 15 atstovų. Rinkimų ir kandidavimo sąlygos tos pačios, kaip ir į Krašto tarybą.

Kandidatams išstatyti formos gaunamos pas B. Staškevičių, 667 Allard St., Verdun, tel. 769-1557 arba pas P. Rudinską, tel. 766-5827.

KLB Montrealio Seimelio prezidiumas

ŽIEMAI Į FLORIDĄ

Žiemos atostogų į Floridą išvyko O. ir A. Krieviai, D. Gražienė, M. ir J. Leknickai.

VASARIO 16 MOKYKLOJE

Mokykla Vasario 16 paminės mokyklos patalpose vasario 13 d., 10.30 val. Mokiniai į mokyklą renkasi normalia tvarka 9 val. pamokoms.

Programoje bus mokinių deklamacijos, dailusis skaitymas, dainos ir šokiai. Ta proga bus paskelbti rašymo, deklamavimo ir dailiojo skaitymo laimėtojai.

Nuoširdžiai kviečiame tėvelius ir svečius minėjime skaitlingai dalyvauti. M-lio Liet. mokykla

R. Kunnapuu nuotraukoje: gintariečiai šokio sukūryje. Z. Lapino vadovaujamas GINTARO ansamblis savo naują programą montrealiečiams parodys Vasario 16 minėjimo metu Plateau salėje vasario 28 d.

Grupinės kelionės

į Lietuvą

14 dienu -

per *AEROFLOT.*

IŠ MONTREALIO IŠSKRENDAME:

GEGUŽĖS 25, LIEPOS 13, RUGPIŪČIO 10 IR RUGSĖJO 7 D.

KAINA NUO **530** USA DOLERIŲ.

MES SUTVARKOME VISUS DOKUMENTUS.

NEDELSDAMI REGISTRUOKITĖS PAS

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, QUE. - CANADA

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. **727-3120** Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

KRONIKA

LAIKRAŠČIO RAMSČIAI

Rėmėjo prenumeratas apmokėjo dr. E. Malkus iš Seaforth, Ont., J. Kristolaitis iš Cleveland, Ohio, O. Cibitienė iš London, Ont., A. Katinas ir Jurgis Mačionis.

Londono Katalikių moterų draugija laikraštį parėmė 25 dolerių auka.

Apsimokėdami prenumeratą eilė skaitytojų laikraštį parėmė ir auka. J. Rugienius paaukojo 5 dol., M. Vakselis 3,50 dol., A. Katinas, P. Gulbinskas, E. Davidonis, D. Auchunas, P. Kumza, J. Vieraitis, M. Juodis, J. V. Danys, P. Kuprėnas, L. Urbonas, P. Polgrimas, M. Smetonienė, Ip. Tauteris, J. Paužuolis ir O. Radzevičienė aukojo po 2,50 dol., A. Pilipavičius — 2 dol.

Visiems rėmėjams ir aukotojams — nuoširdus ačiū.

NAUJA FONDO VADOVYBĖ

Sausio 23 d. Kanados Lietuvių fondo tarybos posėdyje, kuriame dalyvavo 11 tarybos narių, buvo išrinkta tarybos ir valdybos vadovybė.

Tarybos pirmininku išrinktas dr. A. Pacevičius, sekretorium — P. Januška. Valdybos pirmininku — V. Balsys, vicepirmininku St. Jakubickas, sekretorium J. Kšivickas, iždininku P. Bastys.

Valdyba prašo visų lietuvių organizacijų, norinčių gauti pašalpas iš Kanados lietuvių fondo, atsiųsti prašymus iki balandžio 1 d., kad valdyba galėtų juos laiku patiekti Rekomendacinei pašalpų skirstymo komisijai. Prašymus valdyba prašo siųsti valdybos sekretoriui J. Kšivickiui, 82 Creighton Rd., Dundas, Ont.

Vajaus ir visais kitais finansiniais reikalais laiškus ir čekius prašoma siųsti valdybos iždininkui P. Basčiui, 140 Glendale Ave., Toronto 3, Ont. KLF valdyba

NEGALUOJA PROF. Z. IVINSKIS

Bonnoje, Vak. Vokietijoje, gyvenantis ir vietos universitete dėstąs prof. dr. Z. Ivinskis susirgo ir Kalėdas buvo priverstas praleisti ligoninėje.

Dr. Z. Ivinskis jau baigė rašyti pirmąjį tomą Lietuvos istorijos, kurią finansuoja Lietuvių fondas. Dabar profesorius tekstą perrašo šešiuose egzemplioriuose ir kartu daro paskutiniuosius papildymus. Rankraščiai bus pasiųsti keliems istorikams, juos prašant padaryti pastabų.

Pasveikęs profesorius pradės rašyti antrąjį tomą.

ĮDOMI KNYGA

1970 m. vasarą knygų lentynoje pasirodė nauja knyga "Understanding The Russians".

Knygos autorius yra amerikietis Foy D. Kohler, išbuvęs 35 m. JAV diplomatinėje tarnyboje. Jis daug metų yra gyvenęs raud. Rusijoje, buvo JAV ambasadorium Maskvoje nuo 1962 iki 1966 m. Jis perkeliavo Rusiją skersai ir išilgai, turėjo progos daug ką pamatyti ir su įvairaus luomo žmonėmis pasikalbėti.

Knygoje yra chronologine tvarka suminėta daugybė įvairiausių politinių įvykių ir daug įv. derybų tarp vakariečių sąjungininkų ir įvairių Kremliaus bosų.

Autorius sako, kad raud. Rusija laikosi keturiais stulpais: komunistų partija, raud. armija, slaptąja milicija ir valdžios biurokratija.

Autorius taip pat pažymi, kad šiuo laiku jau yra likę tik dvi kolonialinės valstybės — raud. Rusija ir Portugalija.

Patartina šią knygą kiekvienam pasiskaityti.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau draugės — našlės arba išsiskyrusios iki 55 m. amžiaus. Esu daugiau 65 m. amžiaus, turiu savo namą ir gerą automobilį.

Rašyti: L. M., 25 Albany Ave., Toronto 179, Ont.

1 **10% NUOLAIDA**

NUO STANDARTINIŲ AUTOMOBILIŲ APDRAUDOS KAINU.

2 **I-ji nelaimė** nepakeičia apdraudos klasės,

jei turėjote automobiliui vairavimo leidimą ir nebuvote atsakomingas už nelaimę 5 metus.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.75%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	7.0%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.5%	Investacines	nuo 9.5 iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

SPAUDOS BALIUS - didžiausis metų parengimas

KADA? — ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 20 D., 7 VAL. VAK.
KUR? — ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE, 3426 PARTHENAIS ST.
KAS BUS? — PUIKUS ORKESTRAS, ŠOKIAI, TURTINGAS BUFETAS, GERA NUOTAIKA, KARALAITĖS RINKIMAI, ĮVAIRIOS PRAMOGOS, STAIGMENOS, UŽKANDŽIAI IR ĮDOMI PROGRAMA — AV OKTETAS!
BE TO — LINKSMIAUSIA IR ĮDOMIAUSIA MONTREALIO PUBLIKA!
IĖJIMAS — 3,50 DOL., JAUNIMUI — 1,50 DOL.
KAS RENGIA? — ŽINOMA, KAD NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

neprik|ausoma lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R. E. Maziliauskas, Editor. F. P. Paukstaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbiu ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėjų nuomonei. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje $7.50, visur kitur $8.00. Atskiras numeris 25¢. Rėmėjo prenumerata $12.00. Adreso pakeitimas 25¢.

Redakcijos ir administracijos adresas:
7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q.
Tel. (514) 366 6220